

Αριθμός 3232

ΟΙ ΠΕΡΙ ΕΛΕΓΧΟΥ ΤΩΝ ΚΡΑΤΙΚΩΝ ΕΝΙΣΧΥΣΕΩΝ ΝΟΜΟΙ ΤΟΥ 2001 ΜΕΧΡΙ 2009

[ΝΟΜΟΙ 30(Ι) ΤΟΥ 2001, 122(Ι) ΤΟΥ 2001, 139(Ι) ΤΟΥ 2002, 10(Ι) ΚΑΙ 80(Ι) ΤΟΥ 2003, 144(Ι) ΤΟΥ 2004, 117(Ι) ΤΟΥ 2005, 9(Ι) ΚΑΙ 82(Ι) ΤΟΥ 2007 ΚΑΙ 108(Ι) ΤΟΥ 2009]

Απόφαση δυνάμει του άρθρου 10

Ο Έφορος Ελέγχου Κρατικών Ενισχύσεων, ασκώντας τις εξουσίες που του παρέχονται δυνάμει του άρθρου 10 των περί Ελέγχου των Κρατικών Ενισχύσεων Νόμων του 2001 μέχρι 2009, (εφεξής καλουμένων ως ο «Νόμος»), εκδίδει την ακόλουθη απόφαση:

Τίτλος καθεστώτων ενίσχυσης:

- (i) - Προγράμματα εκρίζωσης και επιτήρησης βρουκέλωσης βοοειδών και αιγοπροβάτων.
- (ii) - Εφαρμογή του Έκτακτου Σχεδίου Δράσης για Καταπολέμηση και Έλεγχο σε περίπτωση που ενσκήψει Λοιμώδης Οζώδης Δερματίτιδα (ΛΟΔ) των βοοειδών στις υπό τον έλεγχο της Δημοκρατίας περιοχές, λαμβάνοντας υπόψη το ότι η ασθένεια έχει ήδη εκδηλωθεί στις κατεχόμενες περιοχές.
- (iii) - Πρόγραμμα επιτήρησης ασθενειών των χοίρων (κλασική πανώλη, αφρικανική πανώλη, φυσαλιδώδης νόσος και νόσος του Aujeszky).
- (iv) - Πρόγραμμα ελέγχου της σαλμονέλας στα σμήνη αναπαραγωγής.
- (v) - Πρόγραμμα ελέγχου της σαλμονέλας στα σμήνη αυγοπαραγωγής.
- (vi) - Πρόγραμμα ελέγχου της σαλμονέλας στα σμήνη κρεοπαραγωγής.
- (vii) - Πρόγραμμα ελέγχου της σαλμονέλας στα σμήνη γαλοπούλων κρεοπαραγωγής.
- (viii) - Πρόγραμμα επιτήρησης της γρίπης των πτηνών σε πτηνά της οργανωμένης πτηνοτροφίας και άγρια πτηνά.
- (ix) - Πρόγραμμα επιτήρησης της Σπογγώδους Εγκεφαλοπάθειας των Βοοειδών.
- (x) - Σχέδιο Ελέγχου Τρομώδους Νόσου Αιγοπροβάτων.
- (xi) - Πρόγραμμα επιτήρησης φυματίωσης των βοοειδών.
- (xii) - Πρόγραμμα επιτήρησης ασθενειών των ιπποειδών (αφρικανική πανώλη των ιπποειδών, λοιμώδης αναμία των ιπποειδών και ιός του Δυτικού Νείλου).
- (xiii) - Κρούσματα σε περίπτωση εμφάνισης ασθένειας που αναφέρεται σε έκτακτο σχέδιο δράσης.
- (xiv) - Παρακολούθηση σχετικά με την αντοχή των ζωονοσογόνων βακτηρίων και των συμβιωτικών βακτηρίων στα αντιμικροβιακά.

1. ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ:

Στις 27 Απριλίου 2015 κοινοποιήθηκαν στον Έφορο Ελέγχου Κρατικών Ενισχύσεων από τις Κτηνιατρικές Υπηρεσίες, ως Αρμόδια Αρχή, τα προσχέδια των ως άνω νέων μέτρων ενισχύσεων. Το Έκτακτο Σχέδιο Δράσης για Καταπολέμηση και Έλεγχο σε περίπτωση που ενσκήψει Λοιμώδης Οζώδης Δερματίτιδα (ΛΟΔ) των βοοειδών στις υπό τον έλεγχο της Δημοκρατίας περιοχές, λαμβάνοντας υπόψη το ότι η ασθένεια έχει ήδη εκδηλωθεί στις κατεχόμενες περιοχές κοινοποιήθηκε στις 28 Απριλίου 2015 και το Μέτρο Παρακολούθηση σχετικά με την αντοχή των ζωονοσογόνων βακτηρίων και των συμβιωτικών βακτηρίων στα αντιμικροβιακά στις 3 Ιουνίου 2015 (εφεξής τα «Μέτρα»).

2. ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΩΝ ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΘΕΝΤΩΝ ΜΕΤΡΩΝ:

(α) Αρμόδια Αρχή

Αρμόδια Αρχή υπεύθυνη για την εφαρμογή των κοινοποιηθεισών ενισχύσεων είναι οι Κτηνιατρικές Υπηρεσίες του Υπουργείου Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος.

(β) Στόχοι των κοινοποιηθέντων Μέτρων

Στόχος των κοινοποιηθέντων Μέτρων είναι η κάλυψη δαπανών (δειγματοληψία και εργαστηριακές ή/και γονοτυπικές αναλύσεις, θανατώσεις) και η παραχώρηση αποζημιώσεων στους κτηνοτρόφους στα πλαίσια της εφαρμογής των ως άνω καθεστώτων ενίσχυσης για την πρόληψη και εκρίζωση των νόσων ζώων και πτηνών στις οποίες τα καθεστώτα αυτά αφορούν. Το καθεστώς υπό αρίθμηση xiii ανωτέρω καλύπτει ίδιες με τα υπόλοιπα καθεστώτα δαπάνες σε περιπτώσεις έκτακτης εμφάνισης ασθενειών στις οποίες το καθεστώς αυτό αφορά. Οι ασθένειες περιλαμβάνονται τόσο στον κατάλογο ασθενειών των ζώων που θέσπισε ο Παγκόσμιος Οργανισμός για την υγεία των ζώων ή τις ασθένειες των ζώων και τις ζωονόσους που απαριθμούνται στα παραρτήματα I και II του Κανονισμού (ΕΕ) 652/2014 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου¹. Τα Μέτρα περιλαμβάνονται σε προγράμματα συγχρηματοδότησης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής (εφεξής η «Επιτροπή»).

¹Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 652/2014 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 15ης Μαΐου 2014 για τη θέσπιση διατάξεων σχετικά με τη διαχείριση των δαπανών που αφορούν, αφενός, τη διατροφική αλυσίδα, την υγεία των ζώων και την καλή μεταχείριση των ζώων και, αφετέρου, την υγεία των φυτών και το φυτικό αναπαραγωγικό υλικό, για την τροποποίηση των οδηγιών του Συμβουλίου 98/56/ΕΚ, 2000/29/ΕΚ και 2008/90/ΕΚ, των κανονισμών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (ΕΚ) αριθ. 178/2002, (ΕΚ) αριθ. 882/2004 και (ΕΚ) αριθ. 396/2005, της οδηγίας 2009/128/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και του

Ειδικότερα τα Μέτρα αφορούν:

(i) Προγράμματα εκρίζωσης και επιτήρησης βρουκέλωσης βοοειδών και αιγοπροβάτων

Στόχος της ενίσχυσης είναι η εφαρμογή προγράμματος επιτήρησης της βρουκέλωσης των βοοειδών και η διατήρηση του καθεστώτος του Επίσημα Απαλλαγμένου Κράτους Μέλους από τη Βρουκέλωση των αιγοπροβάτων, σύμφωνα με τις πρόνοιες της κοινοτικής νομοθεσίας (Οδηγία 64/432/ΕΟΚ-βοοειδή², Οδηγία 91/68/ΕΟΚ, Εκτελεστική Απόφαση (ΕΕ) 2015/129 της Επιτροπής – αιγοπρόβατα).

Δικαιούχοι: Οι αγελαδοτρόφοι και οι αιγοπροβατοτρόφοι στις περιοχές που ελέγχει η Κυπριακή Δημοκρατία. Συγκεκριμένα ενισχύσεις στα πλαίσια του Μέτρου λαμβάνουν οι κτηνοτρόφοι στην οποία τις εκμεταλλεύσεις διαπιστώνεται υποψία ή επιβεβαιώνεται η παρουσία της νόσου. Στα πλαίσια του Μέτρου επιτήρησης της βρουκέλωσης, η συλλογή και εργαστηριακή εξέταση δειγμάτων γίνεται σε όλες τις εκμεταλλεύσεις αναπαραγωγής αγελάδων και αιγοπροβάτων.

Νομική βάση:

- Άρθρο 207 – «αγορά αναλωσίμων και εξοπλισμού» και Άρθρο 610 – «Αποζημιώσεις κτηνοτρόφων» του Προϋπολογισμού για το 2015.
- Ο περί της Εφαρμογής Κοινοτικών Κανονισμών στον Τομέα της Κτηνιατρικής Νόμος του 2004 (Ν 149(Ι)/2004).
- Νόμος που προνοεί για την Υγεία των Ζώων (Ν. 109(Ι)/2001).
- Τα περί της Καταπολέμησης και Εξάλειψης της Βρουκέλωσης, Φυματίωσης και Ενζωτικής Λεύκωσης των Βοοειδών Διατάγματα του 2001 έως 2012. (Κ.Δ.Π. 14/2002, Κ.Δ.Π. 724/2003, Κ.Δ.Π. 309/2012).
- Το περί της Υγείας των Ζώων (Μέτρα για την Καταπολέμηση και Εξάλειψη της Βρουκέλωσης των Αιγοπροβάτων) Διάταγμα του 2012 (Κ.Δ.Π. 308/2012).
- Εκτελεστική Απόφαση (ΕΕ) 2015/129 της Επιτροπής της 26^{ης} Ιανουαρίου 2015 για την τροποποίηση του Παραρτήματος Ι της απόφασης 93/52/ΕΟΚ όσον αφορά την αναγνώριση της Κύπρου ως χώρας επίσημα απαλλαγμένης από τη βρουκέλωση (*B. melitensis*).
- Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1069/2009 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 21^{ης} Οκτωβρίου 2009 περί υγειονομικών κανόνων για ζωικά υποπροϊόντα και παράγωγα προϊόντα που δεν προορίζονται για κατανάλωση από τον άνθρωπο και για την κατάργηση του Κανονισμού ΕΚ αριθ. 1774/2002 (Κανονισμός για τα ζωικά υποπροϊόντα) (εφεξής ο «Κανονισμός 1069/2009»).

Προϋπολογισμός: €5.971.633 για τη βρουκέλωση βοοειδών και €37.666 για τη βρουκέλωση αιγοπροβάτων, ήτοι συνολικά: €6.009.299.

Επιλέξιμες δαπάνες και ένταση της ενίσχυσης:

- (α) Παροχή αποζημίωσης η οποία αντιστοιχεί στο 100% της εκτιμώμενης αγοραίας αξίας των ζώων που κατάσχονται λόγω του ότι είναι θετικά ή ύποπτα στην ασθένεια, με βάση την αγοραία αξία των ζώων της ημέρας κατάσχεσής τους.
- (β) Κάλυψη 100% των δαπανών για τη συλλογή και εργαστηριακή εξέταση των δειγμάτων από τις Κτηνιατρικές Υπηρεσίες.
- (γ) Κάλυψη 100% των δαπανών για δειγματοληψίες αίματος και γάλακτος.

Η απομάκρυνση και καταστροφή των νεκρών ζώων θα γίνεται με βάση τον Κανονισμό 1069/2009 (κοινοποιηθέν στην Επιτροπή καθεστώς με αρ. SA. 40582).

(ii) Εφαρμογή του Έκτακτου Σχεδίου Δράσης για Καταπολέμηση και Έλεγχο σε περίπτωση που ενσκήψει Λοιμώδης Οζώδης Δερματίτιδα (ΛΟΔ) των βοοειδών στις υπό τον έλεγχο της Δημοκρατίας περιοχές, λαμβάνοντας υπόψη το ότι η ασθένεια έχει ήδη εκδηλωθεί στις κατεχόμενες περιοχές.

Στόχος της ενίσχυσης είναι η εφαρμογή του σχετικού έκτακτου σχεδίου δράσης σε περίπτωση εμφάνισης Λοιμώδους Οζώδους Δερματίτιδας.

Δικαιούχοι: όλοι οι ιδιοκτήτες βοοειδών στις περιοχές που ελέγχει η Κυπριακή Δημοκρατία.

Νομική βάση:

- Οι περί Υγείας των Ζώων Νόμοι, άρθρο 4.-(1) και άρθρο 9.-(2).
- Το περί της Καταπολέμησης Ορισμένων Ασθενειών των Ζώων (πανώλη των βοοειδών, πανώλη των μικρών μηρυκαστικών, ευλογιά των μικρών μηρυκαστικών, πυρετός της κοιλάδας Rift, λοιμώδης Οζώδης δερματίτιδα, φυσαλιδώδης στοματίτιδα, επιζωοτική αιμορραγική νόσος των ελαφιών) και της Φυσαλιδώδους Νόσου των Χοίρων Διάταγμα του 2001 – Κ.Δ.Π. 437/2001, παράγραφος 6.
- Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 349/2005 της Επιτροπής, της 28^{ης} Φεβρουαρίου 2005, για τους κανόνες σχετικά με την κοινοτική χρηματοδότηση των επείγουσών παρεμβάσεων και της καταπολέμησης ορισμένων νόσων των ζώων που αναφέρονται στην απόφαση 90/424/ΕΟΚ του Συμβουλίου.
- Κανονισμός 652/2014.

κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1107/2009 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και για την κατάργηση των αποφάσεων του Συμβουλίου 66/399/ΕΟΚ, 76/894/ΕΟΚ και 2009/470/ΕΚ (Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης L 189, της 27.6.2014, σ.1) (εφεξής ο «Κανονισμός 652/2014»).

² Επίσημη Εφημερίδα των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων L 121 της 29.07.1964, σ. 164.

Προϋπολογισμός: Οι δαπάνες σε περίπτωση εμφάνισης της νόσου είναι αδύνατο να προσδιοριστούν με ακρίβεια καθώς δεν έχει προκύψει ακόμη οιοδήποτε περιστατικό. Για λόγους ετοιμότητας, έχει σχεδιαστεί ένα υποθετικό σενάριο εμφάνισης και εξέλιξης της νόσου το οποίο για το 2015 έχει κοστολογηθεί στα €2.272.798,18.

Επιλέξιμες δαπάνες και ένταση της ενίσχυσης:

- (α) Παροχή αποζημίωσης η οποία αντιστοιχεί στο 100% της εκτιμώμενης αγοραίας αξίας των ζώων που κατάσχονται λόγω του ότι είναι θετικά ή ύποπτα στην ασθένεια, με βάση την εκτιμώμενη αγοραία αξία των ζώων.
- (β) Παροχή αποζημίωσης 100% για τα ζωικά προϊόντα (γάλα) που θα καταστραφεί ή και άλλα αντικείμενα (π.χ. ζωοτροφές), με βάση την αγοραία αξία τους.
- (γ) Κάλυψη 100% των δαπανών για τη συλλογή και εργαστηριακή εξέταση των δειγμάτων και βιοψίες από τις Κτηνιατρικές Υπηρεσίες.
- (δ) Κάλυψη 100% των δαπανών για δειγματοληψίες αίματος.
- (ε) Κάλυψη 100% των δαπανών για απολυμάνσεις.
- (στ) Κάλυψη 100% του κόστους θανάτωσης.

Η απομάκρυνση και καταστροφή των νεκρών ζώων θα γίνεται με βάση Σχέδιο της Αρμόδιας Αρχής για τη συλλογή, μεταφορά, επεξεργασία και καταστροφή των νεκρών ζώων (κοινοποιηθέν στην Επιτροπή καθεστώς με αρ. SA. 40582).

- (iii) Πρόγραμμα επιτήρησης ασθενειών των χοίρων (κλασική πανώλη, αφρικανική πανώλη, φυσαλιδώδης νόσος και νόσος του Aujeszky).

Στόχος της ενίσχυσης είναι η εφαρμογή του προγράμματος επιτήρησης ασθενειών των χοίρων.

Δικαιούχοι: Όλοι οι χοιροτρόφοι στις περιοχές που ελέγχει η Κυπριακή Δημοκρατία.

Νομική βάση:

Οι περί Υγείας των Ζώων Νόμοι, άρθρο 4 (εξυγίανση ζωικού πληθυσμού της χώρας, άσκηση προληπτικής κτηνιατρικής σε θέματα υγείας των ζώων και επιδημιολογική διερεύνηση του ζωικού πληθυσμού, στα πλαίσια εκπόνησης και εφαρμογής ειδικών προγραμμάτων).

Προϋπολογισμός: € 23.333 περίπου.

Επιλέξιμες δαπάνες και ένταση της ενίσχυσης:

- (α) Κάλυψη 100% του κόστους αγοράς/προμήθειας των εργαστηριακών δοκιμών.
- (β) Κάλυψη του κόστους συλλογής και εξέτασης των δειγμάτων από την Αρμόδια Αρχή.
- (iv) Πρόγραμμα ελέγχου της σαλμονέλας στα σμήνη αναπαραγωγής.

Στόχος του ως άνω προγράμματος είναι ο έλεγχος της σαλμονέλας στα σμήνη αναπαραγωγής, σύμφωνα με τις πρόνοιες της κοινοτικής νομοθεσίας.

Δικαιούχοι: Οι πτηνοτρόφοι αναπαραγωγής στις περιοχές που ελέγχει η Κυπριακή Δημοκρατία, στις εκτροφές των οποίων εντοπίζεται *Salmonella enteritidis* ή *Salmonella typhimurium*.

Νομική βάση:

- Άρθρο 03525.71 του Προϋπολογισμού – Συμμετοχή σε Προγράμματα της Ευρωπαϊκής Ένωσης.
- Οι περί της Υγείας των Ζώων Νόμοι του 2001 έως 2012.
- Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 2160/2003 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 17^{ης} Νοεμβρίου 2003 για τον έλεγχο της σαλμονέλας και άλλων συγκεκριμένων τροφιμογενών ζωονοσογόνων παραγόντων³.
- Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 200/2010 της Επιτροπής της 10^{ης} Μαρτίου 2010 σχετικά με την εφαρμογή του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 2160/2003 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου όσον αφορά τον κοινοτικό στόχο για τη μείωση του επιπολασμού οροτύπων σαλμονέλας σε ενήλικα σμήνη αναπαραγωγής του είδους *Gallus gallus*.
- Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 517/2011 της Επιτροπής της 25ης Μαΐου 2011 για την εφαρμογή του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 2160/2003 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου όσον αφορά τον κοινοτικό στόχο για τη μείωση του επιπολασμού ορισμένων οροτύπων σαλμονέλας σε σμήνη αναπαραγωγής του είδους *Gallus gallus* και για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 2160/2003 και του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 200/2010 της Επιτροπής.

Προϋπολογισμός: € 34.568

Επιλέξιμες δαπάνες και ένταση της ενίσχυσης:

- (α) Παροχή αποζημίωσης η οποία αντιστοιχεί στο 100% της εκτιμώμενης αξίας εκποίησης των πτηνών και των αυγών που καταστρέφονται. Η αποζημίωση θα υπολογίζεται με βάση την αγοραία αξία των ζώων και των αυγών την ημέρα της λήψης.
- (β) Κάλυψη 100% των δαπανών για τα υλικά δειγματοληψίας, τη συλλογή και εργαστηριακή εξέταση των δειγμάτων από τις Κτηνιατρικές Υπηρεσίες.
- (v) Πρόγραμμα ελέγχου της σαλμονέλας στα σμήνη αναπαραγωγής.

Στόχος του ως άνω προγράμματος είναι ο έλεγχος της σαλμονέλας στα σμήνη αναπαραγωγής, σύμφωνα με τις πρόνοιες της κοινοτικής νομοθεσίας [Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1168/2006]⁴.

³ Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης L 325 της 12.12.2003, σ. 1.

⁴ Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης L 211 της 01.08.2006, σ. 4.

Δικαιούχοι: Οι πτηνοτρόφοι αυγοπααραγωγής στις περιοχές που ελέγχει η Κυπριακή Δημοκρατία, στις εκτροφές των οποίων παρουσιάζεται *Salmonella enteritidis* ή *Salmonella typhimurium*.

Νομική βάση:

- Άρθρο 03525.71 του Προϋπολογισμού για το 2013 – Συμμετοχή σε Προγράμματα της Ευρωπαϊκής Ένωσης.
- Οι περί της Υγείας των Ζώων Νόμοι του 2001 έως το 2012.
- Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 2160/2003 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 17ης Νοεμβρίου 2003 για τον έλεγχο της σαλμονέλας και άλλων συγκεκριμένων τροφιμογενών ζωνοσογόνων παραγόντων.
- Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 517/2011 της Επιτροπής της 25ης Μαΐου 2011 για την εφαρμογή του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 2160/2003 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου όσον αφορά τον κοινοτικό στόχο για τη μείωση του επιπολασμού ορισμένων οροτύπων σαλμονέλας σε σμήνη ωσπααραγωγής του είδους *Gallus gallus* και για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 2160/2003 και του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 200/2010 της Επιτροπής.

Προϋπολογισμός: € 38.054

Επιλέξιμες δαπάνες και ένταση της ενίσχυσης:

- (α) Παροχή αποζημίωσης η οποία αντιστοιχεί στο 100% της εκτιμώμενης αξίας εκποίησης των πτηνών και των αυγών που καταστρέφονται. Η αποζημίωση θα υπολογίζεται με βάση την αγοραία αξία των ζώων και των αυγών την ημέρα της λήψης.
  - (β) Κάλυψη 100% των δαπανών για τα υλικά δειγματοληψίας, τη συλλογή και εργαστηριακή εξέταση των δειγμάτων από τις Κτηνιατρικές Υπηρεσίες.
- (vi) Πρόγραμμα ελέγχου της σαλμονέλας στα σμήνη κρεοπααραγωγής.

Στόχος του προγράμματος είναι ο έλεγχος της σαλμονέλας στα σμήνη κρεοπααραγωγής, σύμφωνα με τις πρόνοιες της κοινοτικής νομοθεσίας [Κανονισμός (ΕΚ) αριθ.200/2012].

Δικαιούχοι: Οι πτηνοτρόφοι κρεοπααραγωγής στις περιοχές που ελέγχει η Κυπριακή Δημοκρατία.

Νομική βάση:

- Οι περί της Υγείας των Ζώων Νόμοι του 2001 έως 2012.
- Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 2160/2003 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 17ης Νοεμβρίου 2003 για τον έλεγχο της σαλμονέλας και άλλων συγκεκριμένων τροφιμογενών ζωνοσογόνων παραγόντων.
- Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 200/2012 της Επιτροπής της 8ης Μαρτίου 2012 σχετικά με τον στόχο της Ένωσης για τη μείωση της *Salmonella typhimurium* σε σμήνη κοτόπουλων κρεοπααραγωγής, όπως προβλέπεται στον Κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 2160/2003 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου.

Προϋπολογισμός: € 5.658

Επιλέξιμες δαπάνες και ένταση της ενίσχυσης:

Κάλυψη 100% των δαπανών για τα υλικά δειγματοληψίας, τη συλλογή και εργαστηριακή εξέταση των δειγμάτων από τις Κτηνιατρικές Υπηρεσίες.

(vii) Πρόγραμμα ελέγχου της σαλμονέλας στα σμήνη γαλοπούλων κρεοπααραγωγής.

Στόχος της ενίσχυσης είναι η εφαρμογή προγράμματος ελέγχου της σαλμονέλας στα σμήνη γαλοπούλων κρεοπααραγωγής, σύμφωνα με τις πρόνοιες της κοινοτικής νομοθεσίας [Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 584/2008].

Δικαιούχοι: Όλοι οι παραγωγοί γαλοπούλων στις περιοχές που ελέγχει η Κυπριακή Δημοκρατία.

Νομική βάση:

- Οι περί της Υγείας των Ζώων Νόμοι του 2001 έως 2012.
- Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 2160/2003 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 17ης Νοεμβρίου 2003 για τον έλεγχο της σαλμονέλας και άλλων συγκεκριμένων τροφιμογενών ζωνοσογόνων παραγόντων.
- Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1190/2012 της Επιτροπής της 12ης Δεκεμβρίου 2012 σχετικά με τον στόχο της Ένωσης για τη μείωση της *Salmonella Enteritidis* και της *Salmonella Typhimurium* σε σμήνη γαλοπούλων, όπως προβλέπεται στον Κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 2160/2003 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου.

Προϋπολογισμός: €2.200

Επιλέξιμες δαπάνες και ένταση της ενίσχυσης:

Κάλυψη 100% των δαπανών για τα υλικά δειγματοληψίας, τη συλλογή και εργαστηριακή εξέταση των δειγμάτων από τις Κτηνιατρικές Υπηρεσίες.

(viii) Πρόγραμμα επιτήρησης της γρίπης των πτηνών σε πτηνά της οργανωμένης πτηνοτροφίας και άγρια πτηνά.

Στόχος της ενίσχυσης είναι η εφαρμογή προγράμματος επιτήρησης της γρίπης των πτηνών στα πουλερικά της οργανωμένης πτηνοτροφίας και στα άγρια πτηνά, σύμφωνα με τις πρόνοιες της κοινοτικής νομοθεσίας (Απόφαση της Επιτροπής 2007/268/ΕΚ)⁵.

Δικαιούχοι: Όλοι οι πτηνοτρόφοι στις περιοχές που ελέγχει η Κυπριακή Δημοκρατία, στις εκτροφές των οποίων εντοπίζεται γρίπη των πτηνών.

⁵ Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης L 115 της 03.05.2007, σ. 3.

Νομική βάση:

- Άρθρο 03525.71 του Προϋπολογισμού για το 2014 – Συμμετοχή σε Προγράμματα της Ευρωπαϊκής Ένωσης.
- Οι περί της Υγείας των Ζώων Νόμοι του 2001 έως 2012.
- Απόφαση της Επιτροπής της 25ης Ιουνίου 2010 για την εφαρμογή από τα κράτη μέλη προγραμμάτων επιτήρησης για τη γρίπη των πτηνών σε πουλερικά και άγρια πτηνά (2010/367/ΕΕ).

Προϋπολογισμός: €72.530

Επιλέξιμες δαπάνες και ένταση της ενίσχυσης:

- (α) Παροχή αποζημίωσης η οποία αντιστοιχεί στο 100% της αγοραίας αξίας των ζώων και των αυγών την ημέρα της λήψης.
- (β) Κάλυψη 100% των δαπανών για τη συλλογή και εργαστηριακή εξέταση των δειγμάτων από τις Κτηνιατρικές Υπηρεσίες.

(ix) Πρόγραμμα επιτήρησης της Σπογγώδους Εγκεφαλοπάθειας των Βοοειδών.

Στόχος του κοινοποιηθέντος Μέτρου:

Στόχος του κοινοποιηθέντος Μέτρου είναι η εφαρμογή προγράμματος επιτήρησης της σπογγώδους εγκεφαλοπάθειας των βοοειδών, σύμφωνα με τις πρόνοιες της κοινοτικής νομοθεσίας [Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 999/2001 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 22ας Μαΐου 2001 για τη θέσπιση κανόνων πρόληψης, καταπολέμησης και εξάλειψης ορισμένων μεταδοτικών σπογγωδών εγκεφαλοπαθειών⁶ (εφεξής ο «Κανονισμός 999/2001»)].

Δικαιούχοι του Μέτρου είναι οι αγελαδοτρόφοι στις περιοχές που ελέγχει η Κυπριακή Δημοκρατία. Συγκεκριμένα στα πλαίσια του προγράμματος επιτήρησης της νόσου θα γίνεται εργαστηριακή εξέταση του εγκεφάλου βοοειδών, ανεξαρτήτως φυλής ή κατηγορίας (γαλακτοπαραγωγής ή κρεοπαραγωγής), καθορισμένης ηλικίας που οδηγούνται στη σφαγή για ανθρώπινη κατανάλωση καθώς και νεκρών βοοειδών καθορισμένης ηλικίας από όλες τις εκμεταλλεύσεις βοοειδών και θα παρέχονται αποζημιώσεις στους κτηνοτρόφους για τα ζώα τα οποία είναι θετικά/ύποπτα στην ασθένεια.

Νομική βάση:

- Άρθρο 03525 του Προϋπολογισμού για το 2013 – Συμμετοχή σε Προγράμματα της Ευρωπαϊκής Ένωσης.
- Ο περί της Εφαρμογής Κοινοτικών Κανονισμών στον Τομέα της Κτηνιατρικής Νόμος του 2004 (Ν 149(Ι)/2004) [εφαρμογή Κανονισμού 999/2001].
- Νόμος για την Υγεία των Ζώων (Ν.109(Ι)2001)(άρθρο 4).

Προϋπολογισμός: €56.250 (το κόστος των τιμών είναι σύμφωνα με τις προσφορές και ενδεχομένως να υπάρχει αυξομείωση +/- 30%).

Επιλέξιμες δαπάνες και ένταση της ενίσχυσης:

Κάλυψη 100% των δαπανών για την εργαστηριακή εξέταση (αναλύσεις) των βοοειδών από τις Κτηνιατρικές Υπηρεσίες.

Η απομάκρυνση και καταστροφή νεκρών ζώων θα γίνεται σύμφωνα με το σχέδιο «Καθεστώς κρατικών ενισχύσεων προς τους κτηνοτρόφους για τη συλλογή, μεταφορά, επεξεργασία και καταστροφή των νεκρών ζώων», το οποίο έχει ως έχει λεχθεί ανωτέρω κοινοποιηθεί στην Επιτροπή για έγκριση.

(x) Σχέδιο Ελέγχου Τρομώδους Νόσου Αιγοπροβάτων.

Στόχος της ενίσχυσης είναι η εφαρμογή προγράμματος για την αντιμετώπιση της τρομώδους νόσου των αιγοπροβάτων, σύμφωνα με τις πρόνοιες της κοινοτικής νομοθεσίας (Κανονισμός 999/2001).

Δικαιούχοι του Μέτρου: Όλοι οι αιγοπροβατοτρόφοι στις περιοχές που ελέγχει η Κυπριακή Δημοκρατία στις εκμεταλλεύσεις των οποίων διαπιστώνεται υποψία ή επιβεβαιώνεται η παρουσία της νόσου. Ενισχύσεις υπό μορφή γονοτυπικών αναλύσεων λαμβάνουν όλοι οι κτηνοτρόφοι με εκμεταλλεύσεις αιγοπροβάτων, ανεξάρτητα του υγειονομικού καθεστώτος της εκμετάλλευσής τους σε σχέση με την Τρομώδη νόσο.

Νομική βάση

- Άρθρο 03.525.71 του Προϋπολογισμού – Συμμετοχή σε Προγράμματα της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Εργαστηριακές Αναλύσεις: ταχείες δοκιμές, δοκιμές διάκρισης, δοκιμές επιβεβαίωσης, γονοτυπικές αναλύσεις, Κατασχέσεις/Αποζημιώσεις κτηνοτρόφων).
- Άρθρο 03.610.00 του Προϋπολογισμού – Αποζημιώσεις κτηνοτρόφων για σφάγια.
- Ο περί της Εφαρμογής Κοινοτικών Κανονισμών στον Τομέα της Κτηνιατρικής Νόμος του 2004 (Ν 149(Ι)/2004) [εφαρμογή Κανονισμού 999/2001].
- Νόμος που προνοεί για την Υγεία των Ζώων (Ν.109(Ι)2001) (άρθρο 4).
- Τα περί της Εφαρμογής Προγράμματος Εκτροφής Ανθεκτικών στην Τρομώδη Νόσο των Προβάτων για Σκοπούς Ελέγχου και Εξάλειψης της Τρομώδους Νόσου Διατάγματα του 2005 έως 2010 (Κ.Δ.Π. 545/2005, 160/2007, 44/2008, 307/2010).

⁶ Επίσημη Εφημερίδα των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων L 147 της 31.05.2001, σ. 1.

Προϋπολογισμός: €6.046.510 (το κόστος των τιμών είναι σύμφωνα με προσφορές ή βάση εκτιμώμενης αξίας για συγκεκριμένη χρονική περίοδο και ενδεχομένως να υπάρχει αυξομείωση +/- 30%).

Επιλέξιμες δαπάνες και ένταση της ενίσχυσης:

Το Μέτρο αφορά τη διεξαγωγή εργαστηριακών αναλύσεων (ταχείες δοκιμές, δοκιμές διάκρισης, δοκιμές επιβεβαίωσης, γονοτυπικές αναλύσεις), θανατώσεις (ενέσιμο διάλυμα, εργατώρες) δειγματοληψία για γονοτυπικές αναλύσεις (αγορά και τοποθέτηση ενωτίου δειγματοληψίας και ενδοστομαχικού βόλου) και αποζημιώσεις κτηνοτρόφων. Η συλλογή και η εργαστηριακή εξέταση των δειγμάτων όσον αφορά τις ταχείες δοκιμές (rapid test), τις δοκιμές επιβεβαίωσης και τις δοκιμές διάκρισης (discriminatory test) γίνονται από τις Κτηνιατρικές Υπηρεσίες. Όσον αφορά τις δειγματοληψίες για τις γονοτυπικές αναλύσεις γίνονται από τις Κτηνιατρικές Υπηρεσίες, η εργαστηριακή όμως εξέταση γίνεται σε εργαστήρια του εξωτερικού τα οποία επιλέγονται με τη διαδικασία προσφορών. Η θανάτωση των ζώων που κατάσχονται θα γίνεται από τις Κτηνιατρικές Υπηρεσίες με ενδοφλέβια χορήγηση ενέσιμου διαλύματος για ευθανασίες T61. Η καταστροφή των πτωμάτων θα γίνεται με βάση τις νομοθεσίες που προνοούν τις κατασχέσεις, τις θανατώσεις ζώων και καταστροφή πτωμάτων (Κανονισμός 999/2001). Η καταστροφή των πτωμάτων θα γίνεται με αποτέφρωση.

Η ένταση της ενίσχυσης ανέρχεται στο 100% των ως άνω επιλέξιμων δαπανών.

(xi) Πρόγραμμα επιτήρησης φυματίωσης των βοοειδών.

Στόχος της ενίσχυσης είναι η εφαρμογή προγραμμάτων επιτήρησης της φυματίωσης των βοοειδών, σύμφωνα με τις πρόνοιες της κοινοτικής νομοθεσίας (Οδηγία 64/432/ΕΟΚ).

Δικαιούχοι της ενίσχυσης είναι όλοι οι ιδιοκτήτες αγελάδων στις περιοχές που ελέγχει η Κυπριακή Δημοκρατία.

Νομική βάση:

- Νόμος που προνοεί για την Υγεία των Ζώων (Ν.109(I)2001) (άρθρο 4).
- Τα Περι καταπολέμησης και εξάλειψης της Βρουκέλλωσης, Φυματίωσης και Ενζωοτικής Λεύκωσης των Βοοειδών Διατάγματα του 2001 έως 2012 9Κ.Δ.Π. 14/2002, Κ.Δ.Π. 724/2003, Κ.Δ.Π. 309/2012).

Προϋπολογισμός: €28.000 (το ποσό μπορεί να είναι μικρότερο στην περίπτωση που η Κύπρος αναγνωριστεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση ως χώρα επίσημα απαλλαγμένη από τη φυματίωση, οπότε θα μειωθούν και οι σχετικές εξετάσεις).

Επιλέξιμες δαπάνες και ένταση της ενίσχυσης: Κάλυψη 100% των δαπανών για την αγορά φυματίνης και άλλων αναλώσιμων υλικών. Η δοκιμή του ενδοδερμικού φυματινισμού γίνεται από τις Κτηνιατρικές Υπηρεσίες επί τόπου στις εκμεταλλεύσεις βοοειδών. Σε περίπτωση που γίνει κατάσχεση θετικών ή ύποπτων ζώων, το ύψος της ενίσχυσης ανέρχεται στο 100% της εκτιμώμενης αγοραίας αξίας των ζώων.

(xii) Πρόγραμμα επιτήρησης ασθενειών των ιπποειδών (αφρικανική πανώλη των ιπποειδών, λοιμώδης αναιμία των ιπποειδών και ιός του Δυτικού Νείλου).

Στόχος της ενίσχυσης είναι η εφαρμογή του προγράμματος επιτήρησης ασθενειών των ιπποειδών.

Δικαιούχοι της ενίσχυσης είναι όλοι οι ιδιοκτήτες ιπποειδών στις περιοχές που ελέγχει η Κυπριακή Δημοκρατία.

Νομική βάση:

- Νόμος που προνοεί για την Υγεία των Ζώων (Ν.109(I)2001) (άρθρο 4).

Προϋπολογισμός: €7.000.

Επιλέξιμες δαπάνες και ένταση της ενίσχυσης: Στα πλαίσια του προγράμματος θα εξετάζονται κάθε χρόνο γύρω στα 150 δείγματα αίματος από ιπποειδή (άλογα, γαϊδούρια). Το κόστος αγοράς μόνο των εργαστηριακών δοκιμών ανέρχεται γύρω στα €1.500 το χρόνο. Η συλλογή και εξέταση των δειγμάτων θα γίνεται από την Αρμόδια Αρχή. Η μέγιστη ένταση της ενίσχυσης ανέρχεται στο 100%.

(xiii) Κρούσματα σε περίπτωση εμφάνισης ασθένειας που αναφέρεται σε έκτακτο σχέδιο δράσης.

Στόχος της ενίσχυσης είναι η εφαρμογή προγραμμάτων σε περίπτωση εμφάνισης ασθένειας που αναφέρεται σε έκτακτο σχέδιο δράσης. Το Μέτρο θα εφαρμόζεται οποτεδήποτε, κατά την περίοδο ισχύος του, εμφανίζονται αιφνίδια νόσοι ζώων οι οποίες ως εκ της φύσης τους απαιτούν άμεσα μέτρα εκρίζωσης, ως προς τις κάτωθι νομικές βάσεις που επιβάλλουν στην Αρμόδια Αρχή τη λήψη μέτρων εξάλειψής τους. Τα σχέδια δράσης που θα εφαρμόζει τότε η Αρμόδια Αρχή θα θεωρούνται ότι εμπίπτουν στο Μέτρο αυτό νοουμένου ότι τηρούνται οι όροι έγκρισης του με την παρούσα Απόφαση.

Δικαιούχοι της ενίσχυσης είναι όλοι οι ιδιοκτήτες ζώων στις περιοχές που ελέγχει η Κυπριακή Δημοκρατία.

Νομική βάση:

1. Οι περί Υγείας των ζώων νόμοι (άρθρα 4 (1) και 9 (2)).
2. Οι περί Υγείας των ζώων (Καταπολέμηση του Αφθώδους Πυρετού) Κανονισμοί του 2004, Κ.Δ.Π. 872/2004, Κανονισμοί 9(1) και 11(1).
3. Το περί της Καταπολέμησης της Κλασικής Πανώλης των Χοίρων Διάταγμα του 2004, Κ.Δ.Π. 135/2004, παράγραφοι 5 και 6.
4. Το περί της Καταπολέμησης της Αφρικανικής Πανώλους των Χοίρων Διάταγμα του 2004, Κ.Δ.Π. 562/2004, παράγραφοι 5 και 6.
5. Το περί Καταπολέμησης της Πανώλους των Ίππων Διάταγμα του 2001, Κ.Δ.Π. 436/2001, παράγραφος 6.
6. Το περί της Καταπολέμησης Ορισμένων Ασθενειών των Ζώων (πανώλη των βοοειδών, πανώλη των μικρών μηρυκαστικών, ευλογία των μικρών μηρυκαστικών, πυρετός της κοιλάδας Rift, λοιμώδης οζώδης δερματίτιδα,

φυσαλώδης στοματίτιδα, επιζωοτική αιμορραγική νόσος των ελαφιών) και της Φυσαλιδώδους Νόσου των Χοίρων Διάταγμα του 2001 – Κ.Δ.Π. 437/2001, παράγραφος 6.

7. Το περί της Υγείας των Ζώων (Καταπολέμηση της Γρίπης των Πτηνών) Διάταγμα του 2007, Κ.Δ.Π. 283/2007, παράγραφος 12.
8. Το περί της Καταπολέμησης της Ψευδοπανώλους των πτηνών Διάταγμα του 2001, Κ.Δ.Π. 508/2001.
9. Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 349/2005 της Επιτροπής, της 28^{ης} Φεβρουαρίου 2005, για τους κανόνες σχετικά με την κοινοτική χρηματοδότηση των επειγουσών παρεμβάσεων και της καταπολέμησης ορισμένων νόσων των ζώων που αναφέρονται στην απόφαση 90/424/ΕΟΚ του Συμβουλίου.
10. Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 652/2014 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 15ης Μαΐου 2014, για τη θέσπιση διατάξεων σχετικά με τη διαχείριση των δαπανών που αφορούν, αφενός, τη διατροφική αλυσίδα, την υγεία των ζώων και την καλή μεταχείριση των ζώων και, αφετέρου, την υγεία των φυτών και το φυτικό αναπαραγωγικό υλικό, για την τροποποίηση των οδηγιών του Συμβουλίου 98/56/ΕΚ, 2000/29/ΕΚ και 2008/90/ΕΚ, των κανονισμών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (ΕΚ) αριθ. 178/2002, (ΕΚ) αριθ. 882/2004 και (ΕΚ) αριθ. 396/2005, της οδηγίας 2009/128/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1107/2009 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και για την κατάργηση των αποφάσεων του Συμβουλίου 66/399/ΕΟΚ, 76/894/ΕΟΚ και 2009/470/ΕΚ.

Προϋπολογισμός:

Σύμφωνα με την Αρμόδια Αρχή, οι δαπάνες σε περίπτωση εμφάνισης ασθένειας που αναφέρεται σε έκτακτο σχέδιο δράσης είναι αδύνατο να υπολογιστούν. Αυτό οφείλεται στις ακόλουθες παραμέτρους:

- 1) Ορισμένες ασθένειες προσβάλλουν πέραν του 1 είδους ζώων (π.χ. αφθώδης πυρετός).
- 2) Είναι αδύνατο να γνωρίζεις εκ των πρότερων σε ποια περιοχή θα εμφανιστεί η ασθένεια, σε ποια εκμετάλλευση και σε πόσες γειτονικές εκμεταλλεύσεις ή άλλες περιοχές θα εξαπλωθεί.

Ενδεικτικά αναφέρεται η περίπτωση ανεύρεσης οροθετικών ζώων στον αφθώδη πυρετό το 2007, όπου το πρόβλημα ήταν περιορισμένο στην περιοχή της Λάρνακας, μόνο σε αιγοπρόβατα και παρόλα ταύτα, η όλη εκστρατεία για την επανάκτηση από την Κύπρο του καθεστώτος της χώρας επίσημα απαλλαγμένης από αφθώδη πυρετό, стоίχισε στην Κυπριακή Δημοκρατία €1,389,147. Από αυτό το ποσό, €640,555 κρίθηκαν ως επιλέξιμα για χρηματοδότηση από την Ευρωπαϊκή Ένωση, εκ των οποίων καταβλήθηκε τελικά στην Κυπριακή Δημοκρατία το 60% του επιλέξιμου ποσού, ήτοι €384,333.

Σημειώνεται ότι οι δειγματοληψίες, οι εργαστηριακές εξετάσεις, οι θανατώσεις και οι απολυμάνσεις γίνονται από την Αρμόδια Αρχή και σε περίπτωση που υπάρχει ανάγκη μπορεί να γίνει και πρόσληψη προσωπικού.

Επιλέξιμες δαπάνες και ένταση της ενίσχυσης:

Όταν κατάσχονται θετικά ή ύποπτα ζώα, το ύψος της ενίσχυσης ανέρχεται στο 100% της εκτιμώμενης αγοραίας αξίας των ζώων. Επίσης, όταν κατάσχονται και καταστρέφονται ζωικά προϊόντα ή και άλλα αντικείμενα (π.χ. ζωοτροφές) το ύψος της ενίσχυσης ανέρχεται στο 100% της εκτιμώμενης αγοραίας αξίας τους.

Η αποζημίωση προς τους κτηνοτρόφους για απώλειες που προκαλούνται από τη θανάτωση των ζώων ή/και καταστροφή ζωικών προϊόντων ή και άλλων αντικειμένων θα υπολογίζεται με βάση την αγοραία τους αξία.

(xiv) Παρακολούθηση σχετικά με την αντοχή των ζωνοσογόνων βακτηρίων και των συμβιωτικών βακτηρίων στα αντιμικροβιακά.

Στόχος της ενίσχυσης είναι η εφαρμογή προγράμματος παρακολούθησης και η υποβολή εκθέσεων σχετικά με την αντοχή των ζωνοσογόνων βακτηρίων και των συμβιωτικών βακτηρίων στα αντιμικροβιακά σύμφωνα με την Εκτελεστική Απόφαση της Επιτροπής της 2013/652/ΕΕ.

Δικαιούχοι της ενίσχυσης είναι όλοι οι πτηνοτρόφοι, οι χοιροτρόφοι και οι αγελαδοτρόφοι στις περιοχές που ελέγχει η Κυπριακή Δημοκρατία.

Νομική βάση:

- 1) Άρθρο 03525.71 του Προϋπολογισμού– Συμμετοχή σε Προγράμματα της Ευρωπαϊκής Ένωσης.
- 2) Οι περί της Υγείας των Ζώων Νόμοι του 2001 έως 2014.
- 3) Εκτελεστική Απόφαση της Επιτροπής της 12^{ης} για την παρακολούθηση και την υποβολή εκθέσεων σχετικά με την αντοχή των ζωνοσογόνων βακτηρίων και των συμβιωτικών βακτηρίων στα αντιμικροβιακά (2013/652/ΕΕ).

Προϋπολογισμός: €130.012

Επιλέξιμες δαπάνες και ένταση της ενίσχυσης: Εργαστηριακές δαπάνες (δείγματα – αναλύσεις). Η συλλογή και εξέταση των δειγμάτων θα γίνεται από την Αρμόδια Αρχή. Η μέγιστη ένταση της ενίσχυσης ανέρχεται στο 100%.

(γ) Διάρκεια:

Η διάρκεια των μέτρων ορίζεται από την 12.5.2015 – 31.12.2019 (εκτός του υπό αρίθμηση ανωτέρω (xiv) η έναρξη ισχύος του οποίου είναι η 30.6.2015).

3. ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ:

(α) Βάσει του άρθρου 9Α (α) του Νόμου, ο Έφορος αξιολογεί και εγκρίνει, σύμφωνα με τη διαδικασία που προβλέπεται στο άρθρο 10, τις κρατικές ενισχύσεις που χορηγούνται στη Δημοκρατία οι οποίες, σύμφωνα με Κανονισμούς ή Αποφάσεις που εκδίδει η Ευρωπαϊκή Κοινότητα, απαλλάσσονται από την υποχρέωση της κοινοποίησης που προβλέπεται στο Άρθρο 108, παράγραφος 3, της Συνθήκης για τη Λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (εφεξής η «ΣΛΕΕ»). Επίσης, το άρθρο 10 (1) του πιο πάνω Νόμου προνοεί ότι η Αρμόδια Αρχή κοινοποιεί κάθε μέτρο κρατικής ενίσχυσης που αναφέρεται στην παράγραφο (α) του άρθρου 9 Α του Νόμου στον Έφορο για έγκριση. Το άρθρο 10 (3)

του Νόμου απαγορεύει όπως τεθεί σε ισχύ στη Δημοκρατία μέτρο κρατικής ενίσχυσης που αναφέρεται στην παράγραφο (α) του άρθρου 9Α του Νόμου, εκτός εάν τούτο έχει προηγουμένως εγκριθεί από τον Έφορο και έχουν τηρηθεί οι τυχόν όροι που ο Έφορος επέβαλε στην εκδοθείσα δυνάμει του εδαφίου (2) του άρθρου 10 απόφασή του.

Σύμφωνα με το άρθρο 2 του Νόμου, «κρατική ενίσχυση» σημαίνει κάθε μέτρο το οποίο πληροί όλα τα κριτήρια που καθορίζονται στο Άρθρο 107, παράγραφος 1, της ΣΛΕΕ.

Το Άρθρο 107, παράγραφος 1, της ΣΛΕΕ αναφέρει ότι «Ενισχύσεις που χορηγούνται υπό οποιαδήποτε μορφή από τα κράτη ή με κρατικούς πόρους και που νοθεύουν ή απειλούν να νοθεύσουν τον ανταγωνισμό διά της ευνοϊκής μεταχειρίσεως ορισμένων επιχειρήσεων ή ορισμένων κλάδων παραγωγής είναι ασυμβίβαστες με την εσωτερική αγορά, κατά το μέτρο που επηρεάζουν τις μεταξύ κρατών μελών συναλλαγές, εκτός αν οι Συνθήκες ορίζουν άλλως».

(β) Τα κοινοποιηθέντα Μέτρα συνιστούν κρατική ενίσχυση, διότι ικανοποιούν σωρευτικά τα κριτήρια του Άρθρου 107, παράγραφος 1, της ΣΛΕΕ:

- (i) Χορηγούνται άμεσα από το Δημόσιο διότι οι κοινοποιηθείσες ενισχύσεις θα παρέχονται από τις Κτηνιατρικές Υπηρεσίες του Υπουργείου Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος, δηλαδή από φορέα του Κράτους. Σύμφωνα με το άρθρο 2 του Νόμου, Δημόσιο σημαίνει το Κράτος, τους Δήμους και τις Κοινότητες.
- (ii) συνιστούν οικονομικό όφελος αφού η επιχορήγηση που παρέχεται στις δικαιούχους επιχειρήσεις σημαίνει οικονομικό πλεονέκτημα το οποίο οι αποδέκτριες επιχειρήσεις δε θα είχαν λάβει υπό τις κανονικές συνθήκες της επιχειρηματικής τους δραστηριότητας. Τα εν λόγω Μέτρα συνιστούν άμεσο οικονομικό όφελος σε όλους τους κτηνοτρόφους στις περιοχές που ελέγχει η Κυπριακή Δημοκρατία είτε με τη μορφή παροχής αποζημίωσης για ζωικό κεφάλαιο που επηρεάστηκε από κάποιον από τις ασθένειες που καλύπτουν τα Μέτρα ή/και με τη μορφή παροχής δωρεάν υπηρεσιών συλλογής και εργαστηριακής εξέτασης δειγμάτων στα πλαίσια προγράμματος ελέγχου, επιτήρησης και εκρίζωσης των νόσων που καλύπτουν τα Μέτρα. Τα Μέτρα τους απαλλάσσουν από τις εν λόγω δαπάνες που υπό κανονικές συνθήκες θα ήταν υποχρεωμένοι να επωμισθούν οι ίδιοι.
- (iii) συνιστούν ευνοϊκή μεταχείριση ορισμένων επιχειρήσεων ή κλάδων παραγωγής κι αυτό γιατί η επιχορήγηση/αποζημίωση δε δίδεται γενικά σε όλες ανεξαιρέτα τις επιχειρήσεις αλλά περιορίζεται σε κατόχους κτηνοτροφικών εκμεταλλεύσεων οι οποίες θα επηρεαστούν από τις ασθένειες που καλύπτουν τα Μέτρα.
- (iv) τέλος, επειδή τα κοινοποιηθέντα Μέτρα επιτρέπουν τη χορήγηση ενισχύσεων σε ορισμένους κτηνοτρόφους και επειδή οι ενισχύσεις αποτελούν πλεονέκτημα προς αυτούς, τούτο είναι ικανό να βελτιώσει την ανταγωνιστική τους θέση έναντι των Κυπρίων και ξένων ανταγωνιστών και κατά συνέπεια δύναται να νοθεύσει τον ανταγωνισμό στην εσωτερική αγορά σε βαθμό που να επηρεάζει τις συναλλαγές μεταξύ των κρατών της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Λόγω της ύπαρξης της κοινής γεωργικής πολιτικής, της πολιτικής για την αγροτική ανάπτυξη της Κοινότητας αλλά και των κανονισμών για την κοινή οργάνωση των αγορών, κάθε ενίσχυση στο γεωργικό τομέα, οσοδήποτε μικρή, πρέπει να θεωρείται ότι νοθεύει τον ανταγωνισμό και επηρεάζει τις συναλλαγές μεταξύ των κρατών μελών.

(γ) Τα κοινοποιηθέντα Μέτρα βασίζονται στον Κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 702/2014 της Επιτροπής της 25^{ης} Ιουνίου 2014 για την κήρυξη ορισμένων κατηγοριών ενισχύσεων στους τομείς της γεωργίας και δασοκομίας και σε αγροτικές περιοχές συμβιβασίμων με την εσωτερική αγορά κατ' εφαρμογή των Άρθρων 107 και 108 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης⁷ (εφεξής ο «Κανονισμός 702/2014»). Ο Έφορος προχώρησε στην αξιολόγηση του συγκεκριμένου Μέρους βάσει των διατάξεων του εν λόγω Κανονισμού.

Σύμφωνα με το άρθρο 3 του Κανονισμού 702/2014, τα καθεστώτα ενισχύσεων (βάσει του Κανονισμού αυτού) συμβιβάζονται με την εσωτερική αγορά κατά την έννοια του Άρθρου 107 παράγραφος 2 ή 3 της ΣΛΕΕ και απαλλάσσονται από την υποχρέωση κοινοποίησης του άρθρου 108 παράγραφος 3 της ΣΛΕΕ, εφόσον οι ενισχύσεις αυτές πληρούν όλες τις προϋποθέσεις του Κεφαλαίου I του Κανονισμού, καθώς και τις ειδικές προϋποθέσεις για την εκάστοτε κατηγορία ενισχύσεων που προβλέπεται στο Κεφάλαιο III του Κανονισμού.

- Ακολουθεί αξιολόγηση κατά πόσον το Μέτρο πληροί τις προϋποθέσεις του Κεφαλαίου I του Κανονισμού 702/2014.

i. Πεδίο εφαρμογής του Κανονισμού

Η παράγραφος 1 α) του άρθρου 1 του Κανονισμού 702/2014 καθορίζει ότι αυτός εφαρμόζεται σε ενισχύσεις που χορηγούνται σε πολύ μικρές, μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις (ΜΜΕ) οι οποίες δραστηριοποιούνται στο γεωργικό τομέα, δηλαδή την πρωτογενή παραγωγή, τη μεταποίηση γεωργικών προϊόντων και την εμπορία γεωργικών προϊόντων, με εξαίρεση τα άρθρα 25 έως 28 τα οποία εφαρμόζονται μόνο στις ΜΜΕ οι οποίες δραστηριοποιούνται στην πρωτογενή γεωργική παραγωγή. Στα Μέτρα έχει περιληφθεί η πρόνοια αυτή με την παραπομπή στη Σύσταση 2003/361/ΕΚ της Επιτροπής της 6^{ης} Μαΐου 2003, σχετικά με τον ορισμό των πολύ μικρών, των μικρών και των μεσαίων επιχειρήσεων (εφεξής η «Σύσταση για τις ΜΜΕ»)⁸. Οι μεγάλες επιχειρήσεις θα αποκλείονται από το πεδίο εφαρμογής των Μέρων. Με βάση την ίδια πρόνοια του Κανονισμού 702/2014, με βάση τις προϋποθέσεις του κάθε επιμέρους Μέρους, από το πεδίο εφαρμογής τους αποκλείονται οι επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στον τομέα της εμπορίας ή/και μεταποίησης γεωργικών προϊόντων (π.χ. ζωότροποι, κρεοπωλεία). Τα Μέτρα εφαρμόζονται αποκλειστικά σε δικαιούχους στον τομέα της πρωτογενούς παραγωγής γεωργικών προϊόντων.

Επίσης, στα Μέτρα περιέχεται ρητή πρόνοια με βάση την παράγραφο 5 του άρθρου 1 του Κανονισμού 702/2014 ότι αποκλείονται από την εφαρμογή τους επιχειρήσεις που έλαβαν στο παρελθόν μη συμβατή ενίσχυση η οποία δεν έχει ακόμη επιστραφεί, προσυζητημένη με τόκους υπερημερίας, για όσο χρονικό διάστημα δεν έχει επιστραφεί ή δεν έχει κατατεθεί σε μπλοκαρισμένο λογαριασμό που θα δημιουργήσει η Αρμόδια Αρχή για το σκοπό αυτό, καθώς και οι

⁷ Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης L193, της 1.7.2014, σ.1.

⁸ Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης L124 της 20^{ης} Μαΐου 2003, σ. 36.

προβληματικές επιχειρήσεις με βάση την παράγραφο 6 του άρθρου 1 του Κανονισμού 702/2014. Η «προβληματική επιχείρηση» προσδιορίζεται στον ορισμό 14 του άρθρου 2 του Κανονισμού, ως η επιχείρηση για την οποία συντρέχει τουλάχιστον μία από τις απαριθμούμενες στον εν λόγω ορισμό προϋποθέσεις. Ωστόσο, εξαίρεση από την απαγόρευση αυτή αποτελούν, με βάση το εδάφιο β) της ίδιας παραγράφου του άρθρου 1, ενισχύσεις, μεταξύ άλλων, για τις δαπάνες εξάλειψης ασθενειών των ζώων σύμφωνα με το άρθρο 26 παράγραφος 8 του Κανονισμού 702/2014 (αναφορά στο οποίο γίνεται στη συνέχεια της παρούσας Απόφασης) υπό τον όρο ότι η επιχείρηση κατέστη προβληματική λόγω ζημιών ή φθορών που προκλήθηκαν από το συμβάν στο οποίο αφορούν οι εν λόγω δαπάνες εξάλειψης επιβλαβών οργανισμών. Είναι στη διακριτική ευχέρεια της Αρμόδιας Αρχής η προσθήκη στα Μέτρα της εξαίρεσης αυτής.

Περαιτέρω, με βάση την παράγραφο 7 του άρθρου 1 του Κανονισμού 702/2014 κρίνεται ότι τόσο οι ενισχύσεις που προβλέπει το Μέτρο, αυτές καθαυτές όσο και οι όροι που τις συνοδεύουν και η εφαρμοζόμενη μέθοδος χρηματοδότησης τους, ως αναλυτικώς παρατίθενται στο Μέρος 2 της παρούσας Απόφασης μου, δε συνιστούν παραβίαση του δικαιού της Ένωσης που να τις καθιστά παράνομες στο σύνολό τους, και ιδίως ως προς τις περιπτώσεις που απαριθμούνται στη συνέχεια της ίδιας παραγράφου.

ii. Διαφάνεια των ενισχύσεων

Επίσης κατ' αρχάς κρίνεται ότι οι ενισχύσεις βάσει των Μέτρων είναι διαφανείς σύμφωνα με το άρθρο 5 (1) του Κανονισμού 702/2014. Σύμφωνα με την πρόνοια αυτή «ο παρών κανονισμός εφαρμόζεται μόνο σε διαφανείς ενισχύσεις, δηλαδή ενισχύσεις των οποίων μπορεί να υπολογιστεί εκ των προτέρων με ακρίβεια το ακαθάριστο ισοδύναμο επιχορήγησης, χωρίς να είναι αναγκαία η διενέργεια αξιολόγησης κινδύνου». Ως «ακαθάριστο ισοδύναμο επιχορήγησης» στο άρθρο 2 (20) Ορισμοί του Κανονισμού 702/2014 ορίζεται το «ποσό της ενίσχυσης, εάν είχε παρασχεθεί υπό μορφή επιχορήγησης στον δικαιούχο κατά την ημερομηνία χορήγησης της ενίσχυσης, πριν από την αφαίρεση φόρων ή άλλων επιβαρύνσεων».

Στα Μέτρα παρατίθεται εκ των προτέρων υπολογισμός του συνολικού κόστους ιδίως ως προς τις δαπάνες που αφορούν δειγματοληψία και εργαστηριακές ή/και γονοτυπικές αναλύσεις ενώ ως προς τις αποζημιώσεις προς τους δικαιούχους για θανατώσεις και κατασχέσεις ζώων/πτηνών/αυγών, όπου δεν παρατίθεται το συνολικό κόστος τους, τίθεται ως όρος ο υπολογισμός της αποζημίωσης με βάση την αγοραία αξία των ζώων και των αυγών κατά την ημέρα, αντίστοιχα, της κατάσχεσης ή λήψης τους. Στα Μέτρα αναφέρεται επίσης ότι οι δαπάνες που παρατίθενται σ' αυτά έχουν προβλεφθεί για τα έτη 2015 – 2019, το δε κόστος των τιμών «είναι σύμφωνα με προσφορές ή βάση εκτιμώμενης αξίας για συγκεκριμένη χρονική περίοδο και ενδεχομένως να υπάρχει αυξομείωση +/- 30%. Αναφέρεται επίσης ότι «σε περίπτωση τροποποίησης οποιουδήποτε κανονισμού ή νομοθεσίας ή απόφασης τη χρονική περίοδο 2015 – 2020, υπάρχει πιθανότητα διακοπής ή αλλαγής» Μέτρου/ων ή μέρους αυτού/ών. Σημειώνεται ότι στο Μέτρο «Κρούσματα σε περίπτωση εμφάνισης ασθένειας που αναφέρεται σε έκτακτο σχέδιο δράσης» δεν έχουν περιληφθεί δαπάνες και συνολικό κόστος αφού, λόγω του απρόβλεπτου ως προς τις ασθένειες στις οποίες αφορά και της έκτασης των μέτρων εκρίζωσης που θα πρέπει τότε να ληφθούν, η Αρμόδια Αρχή κρίνει ότι είναι αδύνατο να παρουσιάσει προϋπολογισμό του Μέτρου.

Ως προς τις προϋποθέσεις στα Μέτρα για τον υπολογισμό του ύψους των επιλέξιμων δαπανών, ως οι προϋποθέσεις αυτές παρατίθενται στην αμέσως προηγούμενη παράγραφο της παρούσας Απόφασης μου σημειώνονται τα εξής:

Ο ως άνω Κανονισμός δεν καθορίζει συγκεκριμένη μέθοδο υπολογισμού ούτε αποσαφηνίζει την έννοια της «αγοραίας αξίας». Συμπεραίνεται, επομένως, ότι επαφίεται στα ίδια τα κράτη μέλη να εφαρμόσουν ένα σύστημα αποζημίωσης σε συνάρτηση με τις συγκεκριμένες συνθήκες της αγοράς το οποίο να βασίζεται σε μια εύλογη εκτίμηση της τιμής στην οποία θα μπορούσε να πραγματοποιηθεί η πώληση του ζώου/πτηνών (ή των αυγών) ανάλογα με το πραγματικό του κόστος, ωσάν να μην είχαν προσβληθεί από τη νόσο, έτσι ώστε να αποφεύγεται η υπερεκτίμηση της αξίας των ζώων και συνεπώς η υπεραποζημίωση των δικαιούχων. Ο Έφορος δεν έχει τη δυνατότητα να εκτιμήσει με ακρίβεια εάν οι αναφορές στα Μέτρα σε ποσά που αντιστοιχούν στην αγοραία αξία των ζώων/αυγών ή των πτηνών αποκλίνουν από την πραγματική αγοραία αξία τους ώστε να κριθεί εάν ανταποκρίνονται στις πρόνοιες του Κανονισμού 702/2014. Κατά συνέπεια η Αρμόδια Αρχή οφείλει να φροντίζει ώστε ο υπολογισμός της αποζημίωσης να γίνεται με τέτοιο τρόπο ούτως ώστε να αποφεύγεται οποιαδήποτε υπεραποζημίωση προς τους κτηνοτρόφους, δηλαδή η ένταση της ενίσχυσης να μην είναι πέραν του 100%. Το ίδιο ισχύει και όπου τα Μέτρα καλύπτουν αποζημίωση των δικαιούχων, ως αποτέλεσμα των νόσων στις οποίες αφορούν, για κατάσχεση και καταστροφή ζωικών προϊόντων.

Περαιτέρω, όπου προβλέπεται ή παραστεί ανάγκη η Αρμόδια Αρχή θα προσφύγει στην αγορά υπηρεσιών ή υλικών από τρίτους (π.χ. υλικά δειγματοληψίας, εργαστηριακές αναλύσεις), αυτά, νοουμένου ότι δεν εξασφαλίζονται κατ' εφαρμογή της περί Δημοσίων Συμβάσεων Νομοθεσίας, θα πρέπει να εξασφαλίζονται με τις πλέον συμφέρουσες τιμές για την Αρμόδια Αρχή. Σε διαφορετική περίπτωση θα προκύπτει ζήτημα μη συμβατής κρατικής ενίσχυσης προς αυτούς, αφού αφορά οικονομική δραστηριότητα (ήτοι προσφορά αγαθών ή/και παροχή υπηρεσιών σε δεδομένη αγορά).

Επιπλέον, ως προς το ενδεχόμενο να υπάρχει αυξομείωση +/- 30% στον προϋπολογισμό ορισμένου ή ορισμένων από τα Μέτρα, εφιστάται η προσοχή σας στο άρθρο 4 (2) (α) του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 794/2004 της Ευρωπαϊκής Επιτροπής (εφεξής η «Επιτροπή») της 21^{ης} Απριλίου 2004, σχετικά με την εφαρμογή του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 659/1999 του Συμβουλίου για τη θέσπιση λεπτομερών κανόνων εφαρμογής του Άρθρου 93 (τώρα, κατόπιν τροποποίησης, Άρθρο 108 της ΣΛΕΕ) της Συνθήκης ΕΚ⁹, με βάση το οποίο, εάν ο προϋπολογισμός του καθεστώτος αυξηθεί πέραν του 20% αυτό συνιστά μεταβολή υφιστάμενης ενίσχυσης (εγκεκριμένης δηλαδή ενίσχυσης) και επιβάλλεται η έκδοση νέας απόφασης από τον Έφορο δυνάμει του άρθρου 10(5)(β) του Νόμου και κοινοποίηση συνοπτικών πληροφοριών στην Επιτροπή με βάση το άρθρο 9 του Κανονισμού 702/2014. Νοείται πως η διαδικασία αυτή θα εφαρμόζει και οποτεδήποτε η Αρμόδια Αρχή προτίθεται να επιφέρει οποιαδήποτε άλλη τροποποίηση σε Μέτρο

⁹ Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης L 140 της 30.04.2004, σ. 1.

ή Μέτρα η οποία κρίνεται από τον Έφορο με βάση το άρθρο 10(5)(α) του Νόμου ως ουσιώδης, ήτοι ικανή να επηρεάσει την εκτίμηση του συμβιβασμού του εκάστοτε μέτρου ενίσχυσης με την κοινή αγορά.

Ως προς το Μέτρο «Κρούσματα σε περίπτωση εμφάνισης ασθένειας που αναφέρεται σε έκτακτο σχέδιο δράσης», για να πληρούται και ως προς αυτό η προπαρατεθείσα πρόνοια του άρθρου 5 (1) του Κανονισμού 702/2014 θα πρέπει να περιληφθεί, έστω ενδεικτικά, κατ' ελάχιστον, προϋπολογισμός με βάση τα όσα αναφέρονται ανωτέρω για τις επιλέξιμες δαπάνες και κόστος για τα υπόλοιπα Μέτρα.

iii. Χαρακτήρας κινήτρου

Σύμφωνα με το άρθρο 6 (1) του Κανονισμού 702/2014, ο Κανονισμός εφαρμόζεται μόνο σε ενισχύσεις που έχουν χαρακτήρα κινήτρου. Σύμφωνα με την παράγραφο 2 του ίδιου άρθρου, «οι ενισχύσεις θεωρείται ότι έχουν χαρακτήρα κινήτρου, εάν ο δικαιούχος έχει υποβάλει στο οικείο κράτος μέλος πριν από την έναρξη των εργασιών για το έργο ή τη δραστηριότητα γραπτή αίτηση ενίσχυσης.» Κατά παρέκκλιση των προνοιών αυτών, σύμφωνα με την παράγραφο 5 (δ) του ίδιου άρθρου, δεν απαιτείται να έχουν ούτε θεωρείται ότι έχουν χαρακτήρα κινήτρου, μεταξύ άλλων, οι ενισχύσεις για την αποζημίωση των δαπανών για την εκρίζωση ασθενειών των ζώων «όταν πληρούνται οι προϋποθέσεις του άρθρου 26 παράγραφοι 9 και 10», ως προς την εκπλήρωση των οποίων στο πλαίσιο των Μέτρων θα γίνει αναφορά στη συνέχεια της Απόφασης μου.

iv. Ένταση της ενίσχυσης και επιλέξιμες δαπάνες

Σύμφωνα με το άρθρο 7 του Κανονισμού 702/2014 για τον υπολογισμό της έντασης των ενισχύσεων και των επιλέξιμων δαπανών, όλα τα στοιχεία υπολογίζονται πριν από την έκπτωση φόρων ή άλλων επιβαρύνσεων. Τα Μέτρα συμμορφώνονται με την απαίτηση αυτή. Στο ίδιο άρθρο του Κανονισμού 702/2014 απαιτείται οι επιλέξιμες δαπάνες να τεκμηριώνονται με σαφή, συγκεκριμένα και επικαιροποιημένα αποδεικτικά έγγραφα. Οι πρόνοιες των Μέτρων με τις οποίες προσδιορίζονται οι επιλέξιμες δαπάνες και η μεθοδολογία υπολογισμού του κόστους των επιλέξιμων δαπανών ως παρατίθενται στα Μέτρα, αφού ληφθούν οι ως άνω επισημάνσεις μου για τον υπολογισμό του κόστους, πληρούν την απαίτηση αυτή του Κανονισμού.

v. Σώρευση

Η πρόνοια στα Μέτρα για τη σώρευση ενισχύσεων κρίνεται ως σύμφωνη με το άρθρο 8 του Κανονισμού 702/2014 με βάση το οποίο δεν επιτρέπεται, ο δικαιούχος ενίσχυσης, για τις ίδιες επιλέξιμες δαπάνες, να λαμβάνει κρατικές ενισχύσεις ή ενωσιακή χρηματοδότηση που τελεί υπό τον άμεσο ή έμμεσο έλεγχο των κρατών μελών ή ενισχύσεις de minimis, που υπερβαίνουν, στο σύνολο τους τις ανώτατες εντάσεις ενίσχυσης και τα ανώτατα ποσά ενίσχυσης που καθορίζονται στο Κεφάλαιο III του Κανονισμού αυτού. Η πρόνοια στα Μέτρα για τη σώρευση ενισχύσεων συμμορφώνεται με το άρθρο 8 του Κανονισμού Ωστόσο η αναφορά στον Κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1698/2005 θα πρέπει να αντικατασταθεί με τον Κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1305/2013 (άρθρο 8 (5) του Κανονισμού 702/2014).

vi. Δημοσίευση και ενημέρωση

Το Μέτρο θα πρέπει να πληροί τις προϋποθέσεις δημοσιότητας και ενημέρωσης του άρθρου 9 του Κανονισμού 702/2014 οι οποίες αφορούν στη δημοσίευση σε εθνικό ενιαίο δικτυακό τόπο για τις κρατικές ενισχύσεις (ήτοι στην ιστοσελίδα του Γραφείου μου) συνοπτικών πληροφοριών (για το Μέτρο) στην τυποποιημένη μορφή που καθορίζεται στο παράρτημα II του Κανονισμού καθώς και του πλήρους κειμένου του ή συνδέσμου που οδηγεί προς αυτά, το αργότερο εντός έξι μηνών από την ημερομηνία χορήγησης της ενίσχυσης και παραμένουν διαθέσιμες επί τουλάχιστον 10 έτη από την εν λόγω ημερομηνία. Ο διαδικτυακός σύνδεσμος στο πλήρες κείμενο του Μέτρου θα πρέπει να κοινοποιείται στην Επιτροπή στο ως άνω έντυπο στο παράρτημα II του Κανονισμού ή αμέσως μόλις αυτό καταστεί εφικτό εφόσον δεν είχε περιληφθεί στο έντυπο αυτό. Θα πρέπει επίσης να δημοσιεύεται κάθε μεμονωμένη ενίσχυση που χορηγείται στα πλαίσια του Μέτρου εφόσον αυτή υπερβαίνει τις 60.000 ευρώ. Ως εκ τούτου η Αρμόδια Αρχή θα πρέπει να προβεί στις ανάλογες ενέργειες.

Περαιτέρω, σύμφωνα με την παράγραφο 5 του ίδιου άρθρου το πλήρες κείμενο του Μέτρου θα πρέπει να περιέχει ρητή παραπομπή στον Κανονισμό 702/2014, με αναφορά του τίτλου του και των στοιχείων δημοσίευσης του στην Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης, καθώς και στις ειδικές διατάξεις του Κεφαλαίου III του Κανονισμού τις οποίες αφορά η εν λόγω πράξη ή στην εθνική νομοθεσία με την οποία εξασφαλίζεται η συμμόρφωση με τις σχετικές διατάξεις του Κανονισμού αυτού.

- Ακολουθεί αξιολόγηση κατά πόσον τα Μέτρα πληρούν τις προϋποθέσεις του Ειδικού Μέρους (ήτοι του Κεφαλαίου III) του Κανονισμού 702/2014.

Σύμφωνα με το άρθρο 26 (1) του Κανονισμού 702/2014 «ενισχύσεις σε ΜΜΕ που δραστηριοποιούνται στην πρωτογενή γεωργική παραγωγή για τις δαπάνες πρόληψης, ελέγχου και εξάλειψης ασθενειών των ζώων ...και ενισχύσεις για την αποζημίωση των εν λόγω επιχειρήσεων για τις ζημιές που προκαλούνται από ασθένειες ζώων... συμβιβάζονται με την εσωτερική αγορά κατά την έννοια του Άρθρου 107 παράγραφος 3 στοιχείο γ) της Συνθήκης και απαλλάσσονται από την προβλεπόμενη στο Άρθρο 108 παράγραφος 3 της Συνθήκης υποχρέωση κοινοποίησης, εφόσον πληρούν τις προϋποθέσεις των παραγράφων 2 έως 13 του παρόντος άρθρου και του κεφαλαίου I.» Τα εν λόγω μέτρα, ως το καθένα ξεχωριστά περιγράφονται στο Μέρος 2 της παρούσας Απόφασης μου, αφορούν ενισχύσεις στον πρωτογενή γεωργικό τομέα για πρόληψη, έλεγχο και εκρίζωση νόσων ζώων, καθώς και αποζημιώσεις προς δικαιούχους για τις ζημιές που προκαλούνται από τις εν λόγω νόσους. Επίσης τα Μέτρα περιορίζονται σε ΜΜΕ.

Οι ενισχύσεις που καταβάλλονται με βάση τα Μέτρα αφορούν ασθένειες των ζώων για τις οποίες υφίστανται σε ενωσιακό ή εθνικό επίπεδο, νομοθετικές, κανονιστικές ή διοικητικές διατάξεις. Επίσης, καταβάλλονται στο πλαίσιο δημόσιου προγράμματος σε εθνικό επίπεδο για την πρόληψη, τον έλεγχο ή την εξάλειψη της σχετικής ασθένειας των ζώων, καθώς και ως προς μέτρα έκτακτης ανάγκης που επιβάλλονται από αρμόδια αρχή (ιδίως προς το Μέτρο υπό τίτλο «Κρούσματα σε περίπτωση εμφάνισης ασθένειας που αναφέρεται σε έκτακτο σχέδιο δράσης». Παρατίθεται δε στα

Μέτρα περιγραφή των μέτρων πρόληψης, ελέγχου και εξάλειψης. Ως εκ τούτου τα Μέτρα κρίνονται σύμφωνα με την παράγραφο 2 του υπό εξέταση άρθρου του Κανονισμού.

Οι ενισχύσεις δεν αφορούν Μέτρα για τα οποία η ενωσιακή νομοθεσία προβλέπει ότι το κόστος τους βαρύνει τον δικαιούχο (προϋπόθεση στην παράγραφο 3 του άρθρου 26).

Οι ασθένειες στις οποίες αφορούν τα Μέτρα περιλαμβάνονται στον κατάλογο ασθενειών των ζώων του Παγκόσμιου Οργανισμού για την υγεία των ζώων, κυρίως δε στις ασθένειες των ζώων που απαριθμούνται στα Παραρτήματα του Κανονισμού 652/2014. Ως εκ τούτου πληρούται η προϋπόθεση στην παράγραφο 3 του άρθρου 26 του Κανονισμού 702/2014.

Επίσης, οι ενισχύσεις καταβάλλονται απευθείας στους δικαιούχους ως ορίζεται στην παράγραφο 5 του ίδιου άρθρου.

Επισημαίνεται ότι, με βάση την παράγραφο 6, δεύτερο εδάφιο, του άρθρου 26, οι ενισχύσεις θα καταβάλλονται εντός τεσσάρων ετών από την ημερομηνία της δαπάνης ή της ζημίας. Σύμφωνα με το πρώτο εδάφιο της ίδιας παραγράφου «τα καθεστώτα ενισχύσεων θεσπίζονται εντός τριών ετών από την ημερομηνία της δαπάνης ή της ζημίας που προκαλείται από την ασθένεια των ζώων...». Ως εκ τούτου, λόγω της διάρκειας ισχύος των Μέτρων, πιθανόν να χρειαστεί εκ νέου κοινοποίηση με βάση την πρόνοια αυτή και υπό τις πρόνοιες του Νόμου (περί Ελέγχου των Κρατικών Ενισχύσεων Νόμων του 2001 μέχρι 2009), όταν Μέτρο ή Μέτρα καλείται ή καλούνται να καλύψει/ουν δαπάνη ή ζημία από ασθένεια ζώων, η οποία δαπάνη ή ζημία έχει επέλθει πέραν των τριών ετών από την ημερομηνία θέσπισης των Μέτρων (ήτοι από την ημερομηνία έγκρισης τους η οποία, με βάση το άρθρο 10 του Νόμου, είναι η ημερομηνία δημοσίευσης της παρούσας Απόφασης στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας).

Η παράγραφος 7 του άρθρου 26 του Κανονισμού 702/2014 προβλέπει ότι «Όσον αφορά τα μέτρα πρόληψης, οι ενισχύσεις καλύπτουν τις ακόλουθες επιλέξιμες δαπάνες: α) υγειονομικούς ελέγχους· β) αναλύσεις, συμπεριλαμβανομένων διαγνώσεων in vitro· γ) δοκιμές και άλλα μέτρα ανίχνευσης, καθώς και δοκιμές για ΜΣΕ και ΣΕΒ· δ) αγορά, αποθήκευση, διαχείριση και διανομή εμβολίων, φαρμάκων, θεραπευτικών ουσιών για ζώα· ε) προληπτική σφαγή ή θανάτωση ζώων ή καταστροφή ζωικών προϊόντων καθώς και καθαρισμό και απολύμανση της εκμετάλλευσης και του εξοπλισμού. Οι κατηγορίες δαπανών που καλύπτονται από τα Μέτρα (δειγματοληψία, εργαστηριακές ή/και γονοτυπικές αναλύσεις, δαπάνες για θανατώσεις και απολυμάνσεις, καταστροφή ζωικών προϊόντων ή και άλλων αντικειμένων) εμπίπτουν στο πεδίο της προαναφερθείσας παραγράφου του άρθρου 26. Οι κατηγορίες δαπανών που καλύπτονται από τα Μέτρα, ως προς τα μέτρα ελέγχου και εξάλειψης των ασθενειών ζώων στις οποίες τα Μέτρα αφορούν, κρίνονται σύμφωνα με τις επιλέξιμες δαπάνες της παραγράφου 8 του ίδιου άρθρου η οποία απαριθμεί τις επιλέξιμες δαπάνες του άρθρου 26 ως προς τα μέτρα ελέγχου και εξάλειψης ζωικών ασθενειών.

Ως προς το Σχέδιο Ελέγχου της Τρομώδους Νόσου των Αιγοπροβάτων, οι Κτηνιατρικές Υπηρεσίες επιβαρύνονται με τις δαπάνες αγοράς και τοποθέτησης ενωτίων δειγματοληψίας και ενδοστομαχικών βόλων. Κρίνεται ότι οι πρόνοιες του Μέρους που αφορούν μέτρα πρόληψης που εμπίπτουν στις ενισχύσεις που επιτρέπει η παράγραφος 7 του άρθρου 26 του Κανονισμού 702/2014. Ωστόσο, η Αρμόδια Αρχή θα πρέπει να διασφαλίζει ότι τα ενώτια δειγματοληψίας και οι ενδοστομαχικοί βόλοι τοποθετούνται μόνο σε ζώα που προορίζονται για αναπαραγωγικούς σκοπούς. Σε διαφορετική περίπτωση η Αρμόδια Αρχή θα λαμβάνει τα δέοντα μέτρα για ανάκτηση της ενίσχυσης.

Ενώ ο Κανονισμός 702/2014 επιτρέπει ρητά την κάλυψη των δαπανών σφαγής ή θανάτωσης των ζώων, δεν αναφέρει ρητά ότι επιτρέπεται η κάλυψη των δαπανών θανάτωσης των ζώων με τη μέθοδο της ευθανασίας, δηλαδή με τη χορήγηση φαρμάκων, αλλά κρίνεται ότι και αυτή η επιλέξιμη δαπάνη εμπίπτει στα πλαίσια του Κανονισμού καθότι, εν πάση περιπτώσει, καλύπτεται η αγορά και χορήγηση φαρμάκων και η σφαγή/θανάτωση ζώων (παράγραφοι 7 και 8 του άρθρου 26). Σημειώνεται συναφώς ότι, στον ορισμό «νεκρά ζώα» στο άρθρο 2 (15) Ορισμοί του Κανονισμού 702/2014 περιλαμβάνονται «τα ζώα που έχουν θανατωθεί με ευθανασία».

Σύμφωνα με την παράγραφο 9 του άρθρου 26:

«Όσον αφορά τις ενισχύσεις για την αποκατάσταση των ζημιών που προκλήθηκαν από ασθένειες ζώων..., η αποζημίωση πρέπει να υπολογίζεται μόνο σε σχέση με: α) την αγοραία αξία των ζώων που έχουν σφαγεί, θανατωθεί ή πεθάνει ή των ζωικών προϊόντων ... που καταστράφηκαν· ii) από την ασθένεια των ζώων ...· ii) στο πλαίσιο δημόσιου προγράμματος ή μέτρου σύμφωνα με την παράγραφο 2 στοιχείο β)»

Η αγοραία αξία καθορίζεται με βάση την αξία των ζώων, προϊόντων ... αμέσως πριν δημιουργηθεί ή επιβεβαιωθεί οποιαδήποτε υποψία προσβολής από τη ζωική ασθένεια...»

Ως εκ τούτου, οι πρόνοιες στα Μέτρα ως προς τον χρόνο καθορισμού (εκτίμησης) της αγοραίας αξίας των ζώων που έχουν σφαγεί, θανατωθεί ή πεθάνει ή των ζωικών προϊόντων (π.χ. γάλα, κρέας ζώων που έχουν σφαγεί) που καταστράφηκαν για σκοπούς αποζημίωσης των δικαιούχων («βάση την αγοραία αξία των ζώων και των αυγών την ημέρα της λήψης») θα πρέπει να προσαρμοστεί ανάλογα. Κατά τα λοιπά ισχύουν οι ανωτέρω επισημάνσεις μου ως προς την έννοια και τη μεθοδολογία υπολογισμού της «αγοραίας αξίας» προς αποφυγή υπεραποζημίωσης.

Σύμφωνα με το εδάφιο β) της παραγράφου 9 του άρθρου 26 του Κανονισμού 702/2014, ως προς την αποκατάσταση ζημιών από ασθένειες ζώων, προβλέπονται αποζημιώσεις για απώλεια εισοδήματος λόγω υποχρεώσεων υγειονομικής απομόνωσης και δυσχερειών ανασύστασης του ζωικού κεφαλαίου. Τα Μέτρα συμπεριλαμβάνουν αποζημιώσεις για το απολεσθέν εισόδημα που προκύπτει λόγω της καταστροφής ποσοτήτων αυγών.

Ο πιο πάνω Κανονισμός δεν περιλαμβάνει παραδείγματα για το τι μπορεί να λαμβάνεται υπόψη ως απώλεια εισοδήματος και επομένως επαφίεται στη διακριτική ευχέρεια κάθε κράτους μέλους να το καθορίσει ανάλογα με την περίπτωση. Κρίνεται ότι η καταστροφή ποσοτήτων αυγών αποτελεί απώλεια εισοδήματος λόγω των υποχρεώσεων απομόνωσης που επέβαλαν οι δημόσιες αρχές.

Με βάση την υποπαράγραφο στο εδάφιο β) της παραγράφου 9 του ίδιου άρθρου, το ποσό για απώλεια εισοδήματος «μειώνεται κατά το ποσό που αντιστοιχεί στα άμεσα έξοδα που δεν πραγματοποιήθηκαν λόγω της ασθένειας των ζώων

..., τα οποία διαφορετικά θα είχαν πραγματοποιηθεί από το δικαιούχο». Ως εκ τούτου, οι αποζημιώσεις στα πλαίσια των Μέτρων για την εν λόγω απώλεια εισοδήματος θα μειώνονται κατ' εφαρμογή της πρόνοιας αυτής.

Ωστόσο, η καταστροφή άλλων αντικειμένων (π.χ. ζωτροφές) δεν καλύπτονται από το άρθρο 26 (9) αφού δεν εμπίπτουν «στα ζωικά προϊόντα» ούτε συνιστούν «απώλεια εισοδημάτων λόγω υποχρεώσεων υγειονομικής απομόνωσης». Θα ενέπιπταν εάν αποτελούσαν ξεχωριστό αντικείμενο παραγωγής και εισοδήματος του δικαιούχου. Σημειώνεται ότι αποζημίωση των υπό αναφορά αντικειμένων με βάση τις παραγράφους 7 και 8 του ίδιου άρθρου δεν είναι δυνατή αφού οι παράγραφοι αυτοί αφορούν τα μέτρα πρόληψης, ελέγχου και εξάλειψης που διενεργεί η Αρμόδια Αρχή και οι ενισχύσεις βάσει των παραγράφων αυτών καταβάλλονται, με βάση την παράγραφο 11 του ίδιου άρθρου, στο φορέα υλοποίησης των μέτρων πρόληψης και εξάλειψης, δηλαδή στην Αρμόδια Αρχή. Η παραχώρηση ενίσχυσης ως προς τα αντικείμενα αυτά είναι δυνατή μόνο στα πλαίσια του κανόνα *de minimis* με βάση τον (ΕΚ) 1408/2013¹⁰, ο οποίος προβλέπει τη χορήγηση ενισχύσεων ήσσονος σημασίας έως €15.000 ευρώ ανά δικαιούχο, ανά τριετία, σε κυλιόμενη βάση και νοούμενου ότι θα τηρείται η διαδικασία που προβλέπουν οι περί Ελέγχου των Κρατικών Ενισχύσεων (Ενισχύσεις Ήσσονος Σημασίας) Κανονισμοί του 2009 και 2012 (ΚΔΠ 364/2009 και 501/2012). Νοείται επίσης ότι, στο πεδίο εφαρμογής των Μέτρων δεν θα εμπίπτουν δραστηριότητες πέραν της πρωτογενούς παραγωγής γεωργικών προϊόντων με βάση το άρθρο 1 (α) (i) του Κανονισμού 702/2014 (π.χ. ζώα σε ζωολογικούς κήπους ή που χρησιμοποιούνται για ιπποδρομίες).

Όσον αφορά την καταβολή αποζημίωσης η οποία αντιστοιχεί στο 100% της εκτιμώμενης αγοραίας αξίας ζώων τα οποία θα θανατωθούν/σφαγούν σύμφωνα με τις πρόνοιες του Παραρτήματος VII, Κεφάλαιο Α, Σημείο 2.1 του Κανονισμού 999/2001 λόγω του ότι είναι θετικά ή ύποπτα στις ασθένειες που αφορά ο Κανονισμός αυτός, στα Μέτρα, θα ισχύουν τα πιο κάτω, όπου υφίσταται ως νομική βάση, μεταξύ άλλων, το άρθρο 13 του ως άνω Κανονισμού αυτού το οποίο προβλέπει ότι:

«Οι ιδιοκτήτες αποζημιώνονται αμελλητί για την απώλεια των ζώων που θανατώνονται ή τα προϊόντα ζωικής προέλευσης που καταστρέφονται κατά το άρθρο 12 παράγραφος 2 και την παράγραφο 1 στοιχείο α) και γ) του παρόντος άρθρου».

Για τις αποζημιώσεις που καταβάλλονται σύμφωνα με τον Κανονισμό 999/2001 η απόφαση της Επιτροπής για το καθεστώς NN 47/2006 (ex N 445/2006) – United Kingdom – Cattle Compensation Scheme: Bovine TB, Brucellosis, BSE and EBL (England) προνοεί τα ακόλουθα:

«(31)... Thus, Article 13(4) of Regulation 999/2001 imposes on Member States a clear and precise obligation to compensate for the loss of animals if the competent authority decides that the possibility of infection with a TSE cannot be ruled out.

(32) The European Court of Justice has held that clear and precise obligations from acts of Community legislature are not imputable to the Member State¹¹. In the case of Article 13(4) of Regulation 999/2001, the UK authorities are only implementing Community provisions in accordance with their obligations from the EC Treaty. Thus, the obligation for BSE compensation stems from an act of Community legislature and is not imputable to the UK. As this condition necessary for the application of Article 87 EC is not satisfied, BSE compensation according to Article 13(4) of Regulation 999/2001 does not fall within the scope of Article 87(1) of the EC Treaty.

(33) Article 87(1) applies to the compensation measures for the other diseases Bovine B, Brucellosis and EBL».

Όπως προκύπτει από τις πιο πάνω παραγράφους της απόφασης της Επιτροπής, οι αποζημιώσεις προς τους γεωργούς για τα ζώα που κατάσχονται στα πλαίσια προγραμμάτων για τις ασθένειες που περιλαμβάνονται στον Κανονισμό 999/2001 δεν αποτελούν κρατική ενίσχυση και επομένως όπου, στα Μέτρα προβλέπονται αποζημιώσεις για την αξία των ζώων που κατάσχονται με βάση τις ως άνω πρόνοιες του Κανονισμού 999/2001 δεν υφίσταται κρατική ενίσχυση με βάση την προεκτεθείσα ανάλυση του Άρθρου 107, παράγραφος 1 της ΣΛΕΕ.

Σύμφωνα με την παράγραφο 10 του άρθρου 26 «Οι ενισχύσεις για την αποκατάσταση ζημιών που προκλήθηκαν από ασθένειες ζώων ... πρέπει να περιορίζονται στο κόστος και ζημιές που προκαλούνται από ασθένειες των ζώων ... για τα οποία η αρμόδια αρχή: α) στην περίπτωση ασθένειας των ζώων, έχει αναγνωρίσει επίσημα την εμφάνιση της»

Τα Μέτρα αποτελούν τα επίσημα προγράμματα για την πρόληψη και εκρίζωση των νόσων στις οποίες αφορούν, τα οποία εκπονεί η Αρμόδια Αρχή της Κυπριακής Δημοκρατίας για θέματα ασθενειών των ζώων, δηλαδή οι Κτηνιατρικές Υπηρεσίες.

Οι ενισχύσεις που λαμβάνουν οι δικαιούχοι, με βάση τις παραγράφους 7 και 8 (ανωτέρω ανάλυση) του άρθρου 26 του Κανονισμού 702/2014, με βάση την παράγραφο 11 του ίδιου άρθρου, χορηγούνται σε είδος.

Στα Μέτρα θα πρέπει να προστεθεί πρόνοια με βάση την παράγραφο 12 του άρθρου 26 ότι δεν θα χορηγείται καμία μεμονωμένη ενίσχυση όταν διαπιστώνεται ότι η ασθένεια των ζώων προκλήθηκε εσκεμμένα ή από αμέλεια του δικαιούχου. Με βάση το άρθρο 2 (12) του Κανονισμού 702/2014, ως «μεμονωμένη ενίσχυση» νοείται η «ενίσχυση που χορηγείται σε μεμονωμένους δικαιούχους βάσει καθεστώτος ενισχύσεων».

Η ένταση της ενίσχυσης περιορίζεται στο 100% των επιλέξιμων δαπανών. Στα Μέτρα περιλαμβάνεται επίσης πρόνοια ότι από τις αποζημιώσεις που θα χορηγούνται δυνάμει των Μέτρων θα αφαιρούνται ποσά που ενδεχομένως έχουν εισπραχθεί στο πλαίσιο καθεστώτων ασφάλισης καθώς και δαπάνες που δεν πραγματοποιήθηκαν λόγω των νόσων

¹⁰ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1408/2013 της Επιτροπής της 18^{ης} Δεκεμβρίου 2013 σχετικά με την εφαρμογή των άρθρων 107 και 108 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης στις ενισχύσεις ήσσονος σημασίας («*de minimis*») στο γεωργικό τομέα Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης L 352 της 24.12.2013, σ. 9.

¹¹ CFI case T-351/02, *Deutsche Bahn v. Commission*, judgment of 5 April 2006, [2006] ECR, paras. 101 et seq. Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης C 131 της 03.06.2006, σ. 37.

που καλύπτουν τα Μέτρα. Ως εκ τούτου πληρούται η σχετική διάταξη στην παράγραφο 13 του άρθρου 26 του Κανονισμού 702/2014.

Σημειώνεται ότι η συλλογή, μεταφορά, επεξεργασία και καταστροφή των νεκρών ζώων θα γίνεται με βάση το ομώνυμο καθεστώς της Αρμόδιας Αρχής το οποίο έχει κοινοποιηθεί στην Επιτροπή και έχει λάβει αριθμό υπόθεσης της Επιτροπής SA. 40582.

Ως προς τη διάρκεια ισχύος των Μέτρων παρατηρούνται τα εξής: Θα πρέπει η ημερομηνία έναρξης τους να τροποποιηθεί (με εξαίρεση το Μέτρο υπό αριθμό ανωτέρω (xiv)) ώστε η ισχύς τους να άρχεται, με βάση το άρθρο 10 (2) του Νόμου από την δημοσίευση της παρούσας Απόφασης μου στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας. Ως εκ τούτου τυχόν ενισχύσεις που έχουν χορηγηθεί πριν την ημερομηνία αυτή και έως το χρόνο που η Αρμόδια Αρχή ξεκίνησε την εφαρμογή τους θα πρέπει είτε να λογιστούν ως ενισχύσεις de minimis με βάση τον Κανονισμό (ΕΕ) 1408/2013 είτε να κοινοποιηθούν ως καθεστώτα ενισχύσεων (Μέτρα ενισχύσεων), μέσω του Γραφείου μου, στην Επιτροπή για αξιολόγηση και έγκριση με βάση το Άρθρο 108 της ΣΛΕΕ. Σημειώνεται ότι ο χρόνος λήξης των μέτρων είναι σύμφωνος με την περίοδο ισχύος του Κανονισμού 702/2014, ως η νομική βάση των Μέτρων, που είναι η 31^η Δεκεμβρίου 2020.

Με βάση το Νόμο, τον Κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 994/98 του Συμβουλίου, της 7^{ης} Μαΐου 1998 (όπως έχει τροποποιηθεί με τον Κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 733/2013), και τον Κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 702/2014 της Επιτροπής, της 25^{ης} Ιουνίου 2014, κρίθηκε πως τα κοινοποιηθέντα Μέτρα πληρούν τις προϋποθέσεις και, ως εκ τούτου, μπορούν να εγκριθούν.

4. ΑΠΟΦΑΣΗ:

Για τους λόγους αυτούς,

Ο ΕΦΟΡΟΣ ΕΛΕΓΧΟΥ ΚΡΑΤΙΚΩΝ ΕΝΙΣΧΥΣΕΩΝ ΑΠΟΦΑΣΙΖΕΙ ΩΣ ΕΞΗΣ:

- A. Τα κοινοποιηθέντα Μέτρα ενισχύσεων με τίτλους «(i) Προγράμματα εκρίζωσης και επιτήρησης βροκέλωσης βοοειδών και αιγοπροβάτων, (ii) Εφαρμογή του Έκτακτου Σχεδίου Δράσης για Καταπολέμηση και Έλεγχο σε περίπτωση που ενσκήψει Λοιμώδης Οζώδης Δερματίτιδα (ΛΟΔ) των βοοειδών στις υπό τον έλεγχο της Δημοκρατίας περιοχές, λαμβάνοντας υπόψη το ότι η ασθένεια έχει ήδη εκδηλωθεί στις κατεχόμενες περιοχές, (iii) Πρόγραμμα επιτήρησης ασθενειών των χοίρων (κλασική πανώλη, αφρικανική πανώλη, φυσαλιδώδης νόσος και νόσος του Aujeszky), (iv) Πρόγραμμα ελέγχου της σαλμονέλας στα σμήνη αναπαραγωγής, (v) Πρόγραμμα ελέγχου της σαλμονέλας στα σμήνη αυγοπαραγωγής, (vi) Πρόγραμμα ελέγχου της σαλμονέλας στα σμήνη κρεοπαραγωγής, (vii) Πρόγραμμα ελέγχου της σαλμονέλας στα σμήνη γαλοπούλων κρεοπαραγωγής, (viii) Πρόγραμμα επιτήρησης της γρίπης των πτηνών σε πτηνά της οργανωμένης πτηνοτροφίας και άγρια πτηνά, (ix) Πρόγραμμα επιτήρησης της Σπογγώδους Εγκεφαλοπάθειας των Βοοειδών, (x) Σχέδιο Ελέγχου Τρομώδους Νόσου Αιγοπροβάτων, (xi) Πρόγραμμα επιτήρησης φυματίωσης των βοοειδών, (xii) Πρόγραμμα επιτήρησης ασθενειών των ιπποειδών (αφρικανική πανώλη των ιπποειδών, λοιμώδης αναιμία των ιπποειδών και ιός του Δυτικού Νείλου), (xiii) Κρούσματα σε περίπτωση εμφάνισης ασθένειας που αναφέρεται σε έκτακτο σχέδιο δράσης και (xiv) Παρακολούθηση σχετικά με την αντοχή των ζωονοσογόνων βακτηρίων και των συμβιωτικών βακτηρίων στα αντιμικροβιακά» πληρούν σωρευτικά όλες τις προϋποθέσεις του Άρθρου 107, παράγραφος 1, της ΣΛΕΕ και, συνεπώς, συνιστούν κρατική ενίσχυση.
- B. Τα Μέτρα είναι συμβατά με τον Κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 702/2014 της Επιτροπής, της 25^{ης} Ιουνίου 2014 για την κήρυξη ορισμένων κατηγοριών ενισχύσεων στους τομείς της γεωργίας και δασοκομίας και σε αγροτικές περιοχές συμβιβασίμων με την εσωτερική αγορά κατ' εφαρμογή των άρθρων 107 και 108 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης και, ως εκ τούτου, βάσει του άρθρου 9Α (α) του Νόμου, εγκρίνεται από τον Έφορο υπό τον όρο ότι θα ληφθούν υπόψη οι κάτωθι επισημάνσεις, με βάση τις οποίες είτε θα πρέπει να γίνουν οι ανάλογες τροποποιήσεις/προσαρμογές όπου οι επισημάνσεις αυτό επιβάλλουν είτε οι δέουσες ενέργειες κατά την εφαρμογή των Μέτρων:
- i. Είναι στη διακριτική ευχέρεια της Αρμόδιας Αρχής με βάση το άρθρο 1 (6) (β) του Κανονισμού 702/2014 να χορηγεί ενισχύσεις βάσει των Μέτρων σε προβληματικές επιχειρήσεις νοουμένου ότι μια επιχείρηση κατέστη προβληματική λόγω ζημιών ή φθορών που προκλήθηκαν από το συμβάν στο οποίο αφορούν οι εν λόγω δαπάνες εξάλειψης επιβλαβών οργανισμών. Είναι στη διακριτική ευχέρεια της Αρμόδιας Αρχής η προσθήκη στα Μέτρα της εξαίρεσης αυτής.
  - ii. Όπου προβλέπεται στα Μέτρα αποζημίωση των δικαιούχων, αυτή να γίνεται με τρόπο ώστε να αποφεύγεται οποιαδήποτε υπεραποζημίωση, δηλαδή η ένταση της ενίσχυσης να μην είναι πέραν του 100%. Η αγοραία αξία να καθορίζεται όπως προνοείται στην υποπαράγραφο στο άρθρο 26 (9) του Κανονισμού 702/2014 «με βάση την αξία των ζώων, προϊόντων ... αμέσως πριν δημιουργηθεί ή επιβεβαιωθεί οποιαδήποτε υποψία προσβολής από τη ζωική ασθένεια...»
  - iii. Όπου προβλέπεται ή παραστεί ανάγκη η Αρμόδια Αρχή θα προσφύγει στην αγορά υπηρεσιών ή υλικών από τρίτους (π.χ. υλικά δειγματοληψίας, εργαστηριακές αναλύσεις), αυτά, νοουμένου ότι δεν εξασφαλίζονται κατ' εφαρμογή της περί Δημοσίων Συμβάσεων Νομοθεσίας, θα πρέπει να εξασφαλίζονται με τις πλέον συμφέρουσες τιμές για την Αρμόδια Αρχή.
  - iv. Ως προς το ενδεχόμενο να υπάρχει αυξομείωση +/- 30% στον προϋπολογισμό ορισμένου ή ορισμένων από τα Μέτρα, επιστάται η προσοχή της Αρμόδιας Αρχής στο άρθρο 4 (2) (α) του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 794/2004 της Επιτροπής, με βάση το οποίο, εάν ο προϋπολογισμός του καθεστώτος αυξηθεί πέραν του 20% αυτό συνιστά μεταβολή υφιστάμενης ενίσχυσης και επιβάλλεται η έκδοση νέας απόφασης από τον Έφορο δυνάμει του άρθρου 10(5)(β) του Νόμου και κοινοποίηση συνοπτικών πληροφοριών στην Επιτροπή με βάση το άρθρο 9 του Κανονισμού 702/2014. Η διαδικασία αυτή θα εφαρμόζει και οποτεδήποτε η Αρμόδια Αρχή προτίθεται να

επιφέρει οποιαδήποτε άλλη τροποποίηση σε Μέτρο ή Μέτρα η οποία κρίνεται από τον Έφορο με βάση το άρθρο 10(5)(α) του Νόμου ως ουσιώδης, ήτοι ικανή να επηρεάσει την εκτίμηση του συμβιβασμού του εκάστοτε μέτρου ενίσχυσης με την κοινή αγορά.

- v. Ως προς το Μέτρο «Κρούσματα σε περίπτωση εμφάνισης ασθένειας που αναφέρεται σε έκτακτο σχέδιο δράσης», για να πληρούνται και ως προς αυτό η προπαρατεθείσα πρόνοια του άρθρου 5 (1) του Κανονισμού 702/2014 θα πρέπει να περιληφθεί, έστω ενδεικτικά, κατ' ελάχιστον, προϋπολογισμός με βάση τα όσα αναφέρονται ανωτέρω για τις επιλέξιμες δαπάνες και κόστος για τα υπόλοιπα Μέτρα.
  - vi. Στην πρόνοια των Μέτρων για τη «Σύρρευση ενισχύσεων», η αναφορά στον Κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1698/2005 θα πρέπει να αντικατασταθεί με τον Κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1305/2013, με βάση το άρθρο 8 (5) του Κανονισμού 702/2014).
  - vii. Ο διαδικτυακός σύνδεσμος στο πλήρες κείμενο του κάθε Μέρους θα πρέπει να κοινοποιηθεί στην Επιτροπή. Θα πρέπει επίσης να δημοσιεύεται στο διαδικτυακό χώρο όπου θα αναρτηθεί το κάθε Μέτρο κάθε τυχόν μεμονωμένη ενίσχυση που χορηγείται στα πλαίσια του εφόσον αυτή υπερβαίνει τις 60.000 ευρώ.
  - viii. Με βάση την παράγραφο 6, δεύτερο εδάφιο, του άρθρου 26, οι ενισχύσεις θα καταβάλλονται εντός τεσσάρων ετών από την ημερομηνία της δαπάνης ή της ζημίας. Σύμφωνα με το πρώτο εδάφιο της ίδιας παραγράφου «τα καθεστώτα ενισχύσεων θεσπίζονται εντός τριών ετών από την ημερομηνία της δαπάνης ή της ζημίας που προκαλείται από την ασθένεια των ζώων...». Ως εκ τούτου, λόγω της διάρκειας ισχύος των Μέτρων, πιθανόν να χρειαστεί εκ νέου κοινοποίηση με βάση την πρόνοια αυτή και υπό τις πρόνοιες των περί Ελέγχου των Κρατικών Ενισχύσεων Νόμων του 2001 μέχρι 2009, όταν Μέτρο ή Μέτρα καλείται ή καλούνται να καλύψουν/δανήσουν δαπάνη ή ζημία από ασθένεια ζώων, η οποία δαπάνη ή ζημία έχει επέλθει πέραν των τριών ετών από την ημερομηνία θέσπισης των Μέτρων (ήτοι από την ημερομηνία έγκρισής τους η οποία είναι η ημερομηνία δημοσίευσης της παρούσας Απόφασης στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας.
  - ix. Η Αρμόδια Αρχή θα πρέπει να διασφαλίζει ότι όσον αφορά το «Σχέδιο Ελέγχου Τρομώδους Νόσου Αιγοπροβάτων» τα ενώπια δειγματοληψίας και οι ενδοστομαχικοί βόλοι τοποθετούνται μόνο σε ζώα που προορίζονται για αναπαραγωγικούς σκοπούς. Σε διαφορετική περίπτωση η Αρμόδια Αρχή θα λαμβάνει τα δέοντα μέτρα για ανάκτηση της ενίσχυσης. Νοείται ότι τα ενώπια δειγματοληψίας και οι ενδοστομαχικοί βόλοι δεν αποτελούν επιλέξιμη δαπάνη σε καμία άλλη περίπτωση στο πλαίσιο της εφαρμογής των Μέτρων.
  - x. Νοείται ότι οι εργαστηριακές και γονοτυπικές αναλύσεις (όπως συλλογή και εργαστηριακή εξέταση των δειγμάτων αίματος και γάλακτος) θα εφαρμόζονται μόνο για τις ασθένειες που καλύπτονται από τα Μέτρα.
  - xi. Η καταστροφή αντικειμένων (π.χ. ζωοτροφές) δεν καλύπτονται από το άρθρο 26 (9) αφού δεν εμπίπτουν «στα ζωικά προϊόντα» ούτε συνιστούν «απώλεια εισοδημάτων λόγω υποχρεώσεων υγειονομικής απομόνωσης». Θα ενέπιπταν εάν αποτελούσαν ξεχωριστό αντικείμενο παραγωγής και εισοδήματος του δικαιούχου. Η παραχώρηση ενίσχυσης ως προς τα αντικείμενα αυτά είναι δυνατή μόνο στα πλαίσια του κανόνα de minimis με βάση τον (ΕΚ) 1408/2013. Νοείται επίσης ότι, στο πεδίο εφαρμογής των Μέτρων δεν θα εμπίπτουν δραστηριότητες πέραν της πρωτογενούς παραγωγής γεωργικών προϊόντων με βάση το άρθρο 1 (α) (i) του Κανονισμού 702/2014 (π.χ. ζώα σε ζωολογικούς κήπους ή που χρησιμοποιούνται για ιπποδρομίες).
  - xii. Όσον αφορά την καταβολή αποζημίωσης η οποία αντιστοιχεί στο 100% της εκτιμώμενης αγοραίας αξίας ζώων τα οποία θα θανατωθούν/σφαγούν σύμφωνα με τις πρόνοιες του Παραρτήματος VII, Κεφάλαιο Α, Σημείο 2.1 του Κανονισμού 999/2001 (άρθρο 13 του Κανονισμού 999/2001), λόγω του ότι είναι θετικά ή ύποπτα στις ασθένειες που αφορά ο Κανονισμός αυτός δεν αποτελούν κρατική ενίσχυση και επομένως όπου, στα Μέτρα προβλέπονται αποζημιώσεις για την αξία των ζώων που κατ'άσπονται με βάση τις ως άνω πρόνοιες του Κανονισμού 999/2001 δεν υφίσταται κρατική ενίσχυση με βάση την προεκτεθείσα ανάλυση του Άρθρου 107, παράγραφος 1 της ΣΛΕΕαυτός
  - xiii. Στα Μέτρα θα πρέπει να προστεθεί πρόνοια με βάση την παράγραφο 12 του άρθρου 26 ότι δεν θα χορηγείται καμία μεμονωμένη ενίσχυση όταν διαπιστώνεται ότι η ασθένεια των ζώων προκλήθηκε εσκεμμένα ή από αμέλεια του δικαιούχου. Με βάση το άρθρο 2 (12) του Κανονισμού 702/2014, ως «μεμονωμένη ενίσχυση» νοείται η «ενίσχυση που χορηγείται σε μεμονωμένους δικαιούχους βάσει καθεστώτος ενισχύσεων».
  - xiv. Ως προς τη διάρκεια ισχύος των Μέτρων, θα πρέπει, η ημερομηνία έναρξης τους να τροποποιηθεί ώστε η ισχύς τους να άρχεται, με βάση το άρθρο 10 (2) του Νόμου από την δημοσίευση της παρούσας Απόφασης μου στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας. Ως εκ τούτου ενισχύσεις τυχόν που έχουν χορηγηθεί πριν την ημερομηνία αυτή και έως το χρόνο που η Αρμόδια Αρχή ξεκίνησε την εφαρμογή τους θα πρέπει είτε να λογιστούν ως ενισχύσεις de minimis με βάση τον Κανονισμό (ΕΕ) 1408/2013 είτε να κοινοποιηθούν ως καθεστώτα ενισχύσεων (Μέτρα ενισχύσεων), μέσω του Γραφείου μου, στην Επιτροπή για αξιολόγηση και έγκριση με βάση το Άρθρο 108 της ΣΛΕΕ.
- Γ. Η παρούσα απόφαση απευθύνεται στις Κτηνιατρικές Υπηρεσίες του Υπουργείου Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος.

ΘΕΟΦΑΝΗΣ ΘΕΟΦΑΝΟΥΣ,
Έφορος Ελέγχου Κρατικών Ενισχύσεων.

Λευκωσία, 15 Ιουνίου 2015.

Ε.Ε.Κ.Ε. 25.06.005.358 (838, 878, 880 – 889, 891.2.3.23.1/7.1.12)